

ДАРГУЗАШТИ НИЗОРАМОҲ ЗАРИФОВА

с. 2

БЕАДАБИРО АЗ... БУЗУРГОН ОМУҲТЕМ

с. 5

ТАҶЛИЛИ 100-СОЛАГИИ СОҲИБ ТАБАРОВ

с. 8

# ТОҶИКИСТОН

№49 (1612), 4.12.24

Рӯзнома зиёд, «Тоҷикистон» яқтоест!

Оғози нашр соли 1992



## ДАР ИН ШУМОРА:

### ТОҶИКИСТОН

Дар сегонаи кишварҳои бехатари дунё

с.3

### АБЛАҲЕ

### АЗ БОМ АФТАД

Гуфтугӯи муҳоҷир бо падар

с.3

### ШОҲТЕМУР ВА

### ҲОҶИБОЕВ

Ду бахтовари миллат

с.6

### ЧАҲОН

Оташи ҷанг дар Сурия

с.4

### СОҲИБКОРИИ

### ИҶТИМОӢ

Қабули қонуни нав дар Тоҷикистон

с.5

### ҶИНОЯТ ВА ҶАЗО

Боим боздошт шуд. Ӯ кист?

с.11

### МУНИРА ШАҲИДӢ

Номи Лоҳутӣ ва тавсияи Ғафуров

с.13



## ХАТИ МАРЗ МАЪЛУМ ШУД

Тоҷикистону Қирғизистон баҳси сарҳадро ҳал карданд

**ARZON.TJ** Сайт объявлений

ЛУЧШИЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ  
ПО АВТОТРАНСПОРТУ  
ТОЛЬКО У НАС



Больше информации  
по номеру  
(+992) 000-88-29-18

[www.arzon.tj](http://www.arzon.tj)  
Посетите наш сайт



## ҲАЙАТИ МУШОВАРА

Шариф ҲАМДАМПУР,  
Сармухаррир,  
раиси ҳайати мушовара

Усмон РАҲИМЗОДА,  
муовини сармухаррир

Одил НОЗИР,  
мухаррир

Талбақ НАЗАРОВ,  
раиси "Сандуки хайрияи  
Тоҷикистон", академик

Фарҳод РАҲИМӢ,  
академик

Шерали КАБИР,  
вазири саноат ва технологи-  
яҳои нави Тоҷикистон

Саидмукаррам  
АБДУЛҚОДИРЗОДА,  
раиси Шӯрои уламои Тоҷи-  
кистон

Масъуди МИРШОҲӢ,  
раиси Бунёди Рӯдакӣ (Фа-  
ронса)

Қозидавлат ҚОИМДОДОВ,  
сиёсатмадор

Адаш ИСТАД,  
нависанда (Ўзбекистон)

Ҳафиз РАҲМОН,  
адабиётшинос

Иноят ИНОЯТОВ,  
хуқуқшинос

Фирдавс САТТОРОВ,  
саҳифабанд

МУАССИС:  
Ҳайати кормандони ҳафта-  
нома

Ҳафтанома дар Вазорати  
фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷи-  
кистон таҳти №0054/РЗ  
сабти ном шудааст.

Дар ҳафтанома матолибе  
низ ба нашр мерасанд, ки  
ба мавқеи идора мувофиқ  
 нестанд. Барои дар дигар  
наширҳои чоп намудани  
матолиб ва иқтибосҳо аз  
«Тоҷикистон» зикри манбаъ  
хатмист. Хуқуқи муаллифии  
ҳамаи матолиби шумора  
ба идораи ҳафтаномаи  
«Тоҷикистон» тааллуқ  
доранд ва тибқи қонунгузо-  
рии Ҷумҳурии Тоҷикистон  
ва байналмилалӣ ҳифз карда  
 мешаванд. Ҳафтанома  
аксҳо ва маводҳои ҷолибро  
аз шабакаи Интернет  
мавриди истифода қарор  
медихад. Ҳафтанома  
масъулияти маводҳои  
интиқодӣ ва хусусияти  
таблиғотиро ба дӯш надорад.  
Инчунин, ба мазмун ва санаду  
рақамҳои маводи ҷопшуда  
муаллифон ҷавобгаранд.

ТЕЛЕФОНИ ИДОРА:  
221-00-84,  
227-19-95  
tojikiston@pressa.tj

ШУЪБАИ ЭЛОН ВА  
РЕКЛАМА  
ш. Душанбе, хиёбони  
С. Шерозӣ 16  
238-78-78, 44 640-99-88,  
238-61-61  
ads@rg.tj

ОБУНА ВА ФУРҶИШИ  
РҶЗНОМАҲО  
918-66-82-64,  
221-41-11

ТЕЪДОДИ НАШР:  
33 000 нусха.

## МОҲИ МАРТ ДАР ТОҶИКИСТОН ИНТИХОБОТ!

2-юми марти соли 2025 дар Тоҷикистон интихоботи вакилони Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии ҶТ ва Маҷлиси вакилони халқи ВМКБ, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо баргузор мегардад.

Дар ин бора 4-уми декабр фармони Президенти Тоҷикистон нашр шуд. Ҳамзамон тибқи фармони Сарвари давлат 28-уми марти соли 2025 инти-

хоботи аъзои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии ҶТ гузаронида мешавад.

Интихоботи вакилони ҷамоатҳои шаҳрак ва деҳот низ мутобиқи Қонун "Дар бораи мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот" 2-юми марти соли 2025 гузаронида мешавад.

Ёдовар мешавем, ки охири интихоботи парламонӣ дар Тоҷикистон 1-уми марти соли 2020 баргузор гардида буд.

## ЧИНУ ТОҶИКИСТОН БО СЕ НЕРУ МУБОРИЗА МЕБАРАНД

Чину Тоҷикистон дар минтақа алайҳи терроризм ва ифротгароӣ якҷо мубориза хоҳанд бурд. Ин нуктаро вазири корҳои хориҷии Чин Ван И дар ҷаласаи вазирони корҳои хориҷии «Осиёи Марказӣ-Чин» дар шаҳри Ченгду иброз дошт.

«Мо якҷоя бо «се неру» (терроризм, ифротгароӣ ва се-

паратизм) мубориза мебарем. Аз пахншавии ақидаҳои ифротгароӣ пешгири мекунем ва якҷо дар минтақа монеаи мустаҳкамӣ амниятӣ эҷод хоҳем кард», - гуфт вазири корҳои хориҷии Чин Ван И дар ҷаласаи бисёрҷониба бо вазирони корҳои хориҷии Қазоқистон, Қирғизистон, Тоҷикистон, Туркменистон ва Ўзбекистон дар шаҳри Ченгду.

## БАРОИ МУҲАҚҚИҚОНИ ТОҶИК ДАР ҶОПОН РОҲ БОЗ ШУД

Дар шаҳри Токио мулоқоти президенти Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон Қобилҷон Хушвахтзода бо муовини вазири корҳои хориҷии Ҷопон доир шуд.

«Ҷонибҳо доир ба дурнамои рушди ҳамкориҳои илмӣ - таҳқиқотӣ, густириши корҳо дар самти рушди илмҳои дақиқ, тайёр кардани кадрҳои сатҳи баланди илмӣ дар ҳарду кишвар суҳбат намуданд», - иттилоъ доданд аз АМИТ ба Pressa.tj.

Аз ҷумла, ҷонибҳо вобаста ба пайванди илм бо истеҳсолот, муҳайё намудани шароити корӣ барои олимону

муҳаққиқон дар ҳарду давлат ҷиҳати андӯштани таҷрибаи корӣ ва умуман равобитаи илмӣ - амалӣ байни Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва муассисаҳои илмӣ Ҷопон ба мувофиқа расиданд.

Гуфта мешавад, ки минбаъд магистрантону докторантони тоҷик метавонанд барои сайқал додани корҳои илмӣ - таҳқиқотӣ ба Ҷопон сафар кунанд. Ҳамчунин, зимни мулоқот таъкид гардид, ки муҳаққиқони давлати Ҷопон низ метавонанд ба Тоҷикистон омада, дар шароити мусоиди ниҳодҳои илмӣ - таҳқиқотӣ омоданамудаи АМИТ корҳои илмӣ - таҳқиқотиро гузаронанд.



## ДАРГУЗАШТИ НИЗОРАМОҲ ЗАРИФОВА

Низорамоҳ Зарифова – ходими давлативу сиёсӣ, шони 30 ноябр дар синни 101-солагӣ аз олам даргузашт. Ӯ аз ҷумлаи сиёсатмадорони хушномии тоҷик буд, ки беш аз 60 сол дар вазифаҳои баланди давлатӣ кор кардааст.

Субҳи 1-уми декабр бо ҳузур мансабдорони баландпояи давлатӣ, собикадорони меҳнат ва ахли фарҳанги кишвар маросими видоъ бо Низорамоҳ Зарифова баргузор шуд. Дар маросим муовини сарвазири кишвар Дилрабо Мансурӣ, вазири фарҳанг Матлубахон Сатториён, муовини раиси ХХДТ Хайринисо Юсуфӣ, му-

овини шаҳрдори Душанбе Дилбар Одилзода, Шоири халқии Тоҷикистон Гулрухсор ва муовини раисони вилоятҳои Суғду Хатлон ва дигар шахсони расмӣ ҳузур доштанд.

Маросими видоъро раиси Шӯрои собикадорони ҷангу меҳнат Шукурҷон Зухуров гардонандагӣ кард. Гуфта шуд, ки субҳи 1 декабр Раиси шаҳри Душанбе Рустами Эмомалӣ низ барои баёни тасليات ва дуову фотеха ба манзили Низорамоҳ Зарифова омадааст.

Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон низ даргузашти Низорамоҳ Зарифоваро ба пайвандонаш тасليات гуфт.

Ниг. сах. 8

## САРИ САБЗ



Алишер СОБИРОВ,  
наворбардори ҷавони тоҷик

- Бисёриҳо намефаҳманд, ки чизи гарон ҳеҷ гоҳ бесифат намешавад. Фикр мекунанд як тугмаро пахш мекунӣ, дигар ҳамааш хуб, аммо меҳнати пасипардагии он ниҳон мемонад. Дар бораи танзим нагуям ҳам мешавад.

- Шояд наворҳои бо касбияти баланд таҳияшударо тавони тамошову ҳазм кардан надоранд ва бештар ба рилҳои сабуку хандаовару бисёр вақт ҳатто бемантиқ дода шудаанд...



Махина НАБИЕВА,  
хуқуқшинос ва каниоди касбӣ

- Фарз кардем, ба шумо торти вази 2,5 кг фармоиш дода мешавад. Дар амал, зуд-зуд дучор мешавем, вақте каноид ба ҷои 2,5 килограми фармоишӣ 3 килограмм омода мекунанд ва фармоишгар бояд барои 0,5 кг иловагӣ пардохт кунад.

- Не, ин фикри беҳуда аст. Ин замон, ки дар ҳама соҳаҳои ҳаёти ҷамъиятӣ пешрафт ба мушоҳида мерасад, фармоишгарҳо низ доно шудагӣ, хуқуқҳои худро медонанд.



Сайдализода ҶУРАХОН,  
роҳбари РСМС ва НС дар Қўлоб

- 10 сол пеш тарозуҳои хонагӣ бо пружин хеле зиёд буд, пурра аз байн рафтааст. Ҳозир ҳама тарозуҳои электроника шудааст. Пеш ҳатто оҳанрабо гузошта, харидоронро фиреб медоданд. Пурра ҳама электроника шуда, роҳи халлашро ёфтааст.

- Ҷӣ хуш ба ҳоли харидорон, агар дар ин самт мушкilot ҳалли худро ёфта бошанд. Аммо, оё фурушандаҳо ягон воситаи дигаре мисли оҳанрабо намеёфта бошанд дар оянда?

# СОҶИБКОРИИ ИҶТИМОЙ

## Қабули қонуни нав дар Тоҷикистон

Дар Тоҷикистон боз як қонуни нав қабул шуд. Он фаъолияти соҳибкорию иҷтимоиро танзим мекунад.

### АЗ МОҶИЯТ ТО ШАРҶИ ВАКИЛ

Лоихаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи соҳибкорию иҷтимоӣ»-ро вакилони парламон 13-уми ноябри соли равон муҳокима карданд. Вакилон мақсад аз қабули ин қонунро баланд бардоштани сатҳи зиндагии ҷомеа, расонидани кумак ба гурӯҳҳои осебпазири аҳоли ва ҳалли мушкилоти иҷтимоӣ тавассути фароҳам овардани фазои мусоиди иқтисодӣ барои соҳибкорию иҷтимоӣ арзёбӣ кардаанд.

«Маҳз фарогирии иқтисодии ин категорияи шахсон метавонад афзоиши хароҷоти бучетро аз ҳисоби даромадҳои андоз аз фаъолияти иқтисодӣ, устувори минбаъдаи молиявӣ ва худтаъминкунии онҳо қисман ҷуброн намояд. Аз ин лиҳоз таҷрибаи ҷаҳонӣ нишон медиҳад, ки механизмҳои мусоидат ба шуғли гурӯҳҳои осебпазири аҳоли тавассути ҷалби онҳо ба фаъолияти соҳибкорӣ ё ба истилоҳ соҳибкорию иҷтимоӣ зарур аст», - омадааст дар иттилои расмӣ Маҷлиси намояндагони кишвар.

Вакилони парламони кишвар бо итминон мегӯянд, ки барои васеъ кардан намудани соҳибкорию иҷтимоӣ дар



моделли мусоиди иқтисодиёти миллӣ он бояд тақони ҳавсамандгардонӣ барои паст кардани сатҳи камбизоатӣ, баланд бардоштани неқӯахлоқии умумӣ аҳоли, пур кардани бозор аз молҳо ва хизматрасониҳои иҷтимоӣ гардад. Инчунин, бо ҷорӣ намудани усулҳои нави инноватсионӣ дар соҳаи соҳибкорию хурду миёна, зиёд намудани манбаи андоз ва кам кардани сарбории пардохтҳои иҷтимоӣ ба бучети давлатӣ таъсир мерасонад.

Ҷамшед Муртазоода, раиси Комиссия оид ба назорати дастур ва ташкили қори Маҷлиси намояндагон мегӯяд, баррасии таҷрибаи ҷаҳонӣ соҳибкорию иҷтимоӣ нишон дод, ки ин падида дар ҷаҳон нисбатан ҷавон, вале аз лиҳози ҳалли мушкилоти иҷтимоӣ ҷомеа хеле умедбахш аст. Ӯ зикр кард, ки бисёре аз кишварҳо барои ҳалли мушкилоти иҷтимоӣ ба дастгирии соҳибкорӣ манфиатдоранд.

«Дар бисёр кишварҳо соҳибкорию иҷтимоӣ аз ҷониби давлат ва инчунин фондҳои гуногуни ғайридавлатӣ дастгирӣ карда мешаванд. Аз нуқтаи назари рушди соҳибкорию иҷтимоӣ дар Тоҷикистон имкониятҳои аз ҷониби қонунгузорӣ муқарраршуда барои дарёфти фармоишҳои иҷтимоӣ давлатӣ ва шарикӣ давлат ва бахши хусусиро метавон умедбахш арзёбӣ кард», - иброз дошт Ҷамшед Муртазоода.

### КОРШИНОС ЧӢ МЕГӢЯД?

Ба андешаи қоршиносон, таҳия ва қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи соҳибкорию иҷтимоӣ» иқдоми муҳим ва саривақтӣ аст.

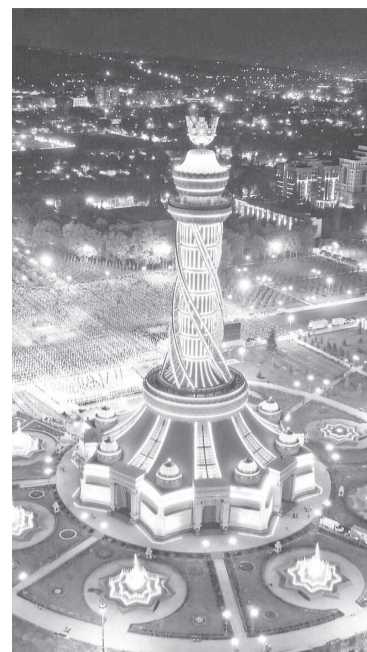
Уқтам Ҷумаев, қоршиноси тоҷик мегӯяд, ки қабули қонуни мазкур доираи фаъолиятро васеъ мекунад.

«Қабули чунин қонун саривақтӣ аст. Он ба самти мусоиди рушди сиёсати иҷтимоӣ-иқтисодии давлат алоқаманд аст. Барои бартараф кардани номувозинути иҷтимоӣ дар бозори меҳнат заминаҳои ҳуқуқӣ фароҳам меорад. Дигар ҳуқуқҳои гурӯҳҳои осебпазири аҳоли ва ба ин васила беҳбудӣ устувори зиндагӣ ва неқӯахлоқиро таъмин менамояд», - иброз дошт Уқтам Ҷумаев дар маҳфили иқтисодии «Тавозун».

Имрӯз соҳибкорию иҷтимоӣ падидаи нав нест ва дар бисёр кишварҳо алақай амал мекунад. Соҳибкорию иҷтимоӣ ҳамчун тичорати хурд ё миёна ҳисобида мешавад. Фаъолияти он модели махсуси тичоратро ташкил медиҳад, ки на танҳо ноил шудан ба муваффақияти тичоратӣ ҳамчун ҳадафи худ, балки кумак расонидан ба категорияҳои аз ҷиҳати иҷтимоӣ осебпазири шахрвандон, инчунин ҳалли масъалаҳои аз ҷиҳати иҷтимоӣ фондинок махсуб меёбад. Дар ҳоле фаъолият иҷтимоӣ ҳисобида мешавад, ки агар ташаббусу маблағгузори он бевосита ба ҳалли мушкилоти иҷтимоӣ ниғаронида шуда бошад.

Бояд гуфт, ки Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи соҳибкорию иҷтимоӣ» фарогири 5 боб ва 27 модда аст. Дар он асосҳои ҳуқуқӣ, ташкилӣ ва иқтисодии соҳибкорию иҷтимоӣ муайян шудааст.

У. РАҶИМЗОДА



## ТОҶИКИСТОН ДАР СЕГОНАИ КИШВАРҶОИ БЕҲАТАРИ ДУНӢ

Гузориши глобалии беҳатарии Созмони Геллап (Gallup 2024) дар асоси маълумот ва тадқиқоти нав аз рӯи индекси қонун ва тартибот дар соли 2024 Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба сегонаи беҳатартарин кишварҳои дунё шомил намудааст.

Тоҷикистон ва Сингапур бо гирифтани 95 ҳол дар рейтингҳои умумиҷаҳонӣ беҳатарӣ баъди кишвари Қувейт қарор доранд.

Дар тадқиқот 146 000 нафар аз 140 кишвари дунё пурсида шуда, ба се критерияи асосӣ тавачҷуҳ зоҳир карда шудааст:

- эҳсоси беҳатарии шахсӣ;
- эътимод ба милитсия;
- дарафтодан (зӯварӣ).

Дар аксар кишварҳои аз ҷиҳати иқтисодӣ пешрафтаи дунё, ки қонун онҳо ҷо эътибори олии дорад, ақсарияти сокинонашон гуфтаанд, ки дар вақти шабона хангоми сайругашт қардан эҳсоси амният мекунанд. Айнан ҳамин критерияи баҳодихӣ ба Тоҷикистон ҳам дахл дорад, ҷое, ки қулли сокинонашон худро қомилан амн ҳис мекунанд, аз он ҷумла хангоми сайругашти шабона.

Воқеан, талошҳои пайвастаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Сарфармондеҳи Олии Қувваҳои Мусаллаҳи мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар самти фароҳамсозии шароити мусоиди қорӣ барои сохторҳои низомӣ, махсусан милитсияи водор менамояд, ки қормандони макотиби хифзи ҳуқуқ аз ҳайати қаторӣ то ақсари баландрутаба ба Савганд ва Роҳбари давлат содиқ монда, баҳри хифзи амнияти суботи қомили сиёсии Тоҷикистони соҳибистиклол сина сипар намоянд.

Муҳсинҷон МУҶАММАДИ

### ПАМФЛЕТ

## АБЛАҶЕ АЗ БОМ АФТАД...

Гуфтгӯи телефони муҳочир бо падар

**Писар:** Салом дада, қурби урус паст шуд, акнун чӣ қор мекунем? Пулҳои урусии се сол ҷамъкардаи ман чӣ мешаваду ман акнун қай зан мегирам?

**Падар:** Салом, о ин айби худӣ шумо муҳочирон будааст қу...

**Писар:** Мо чӣ қор қардем, ки шумо ин тавр мегӯед? Гуноҳи мо қист?

**Падар:** Ман нагуфтаам, балки инро вақили Думаи давлатӣ рафиқ Матвеев дар тамоми дунё эълон қард қу... Асло ҳап намешинед дия, писарҷон!

**Писар:** Дадаҷон, баҳудо, ки мо ба пул-мули Русия қордор нашудаем, инҳо аз худашон ҳар гапро мегӯянд. Ин Матвееватон худаш...

**Падар:** Не, «Матвееватон худаш» не, ӯ виҷдони тозаи қоммунистӣ дорад. Вақтҳое, ки ман ҳам қоммунист будам, ана қамин хел будам...

**Писар:** Охир, нақод муҳочир-



ре, ки дар Русия пули аз ҳама қамтаринро мегираду боз аз он 13 миллиардашро бо роҳи гирифтани патенту супоридани андоз бозгашта ба худӣ урусҳо медиҳад, қурби пули онҳоро паст қунад? Ин қадар ҳам не дия...

**Падар:** Пас, сабаби ин қист, ки рубл паст шавад ҳам, муҳочирро гунаҳгор мекунаду Қрокусашонро тарқонанд ҳам, бе далели қатъӣ тоҷик гунаҳгор аст? Ё ин қи, «Аблаҷе аз бом афтад, қардани мо бишқанад...?»

**Писар:** Ба ин саволатон, дадаҷон, қи иқтисодшиноси

тоҷик қаблан беқурбшавии рубли русиро ба қанги Русия дар Украина рабт дода гуфта буд: «Яқум, таъсири таҳримҳое, ки кишварҳои Ғарб ба иқтисодиёти Русия қорӣ қардаанд, дуҷом, маҳдуд қардани тичорат бо кишварҳои аврупой, нафтӯ газу дигар маҳсулот, қи хеле даромади асҷорӣ бузург меовард ба Русия. Сеҷом, фуруши нафтӯ газ ба давлатҳои Шарқ бо нархи паст».

**Падар:** Ин тавр бошад, писарҷон, зудтар ба ҳона барқард, қи боз ягон балои дигаре ба саратон наоранду тухмати дигаре ана қамин Матвееву ҳамсафо-

наш нақунанд...» Сарқай сари оташдон, беҳ аз савдои Ҷиндустон» гуфтаанд... Қи зангири бошад, ҳоло ҳуқумати худамон онро ба танзим даровардааст, қи бало мекунем...

**Писар:** Мағар тухмати аз ин саҳттар ҳам мешавад?

**Падар:** Мешавад, масалан ағар дар Думаи Русия, қи ҳамасола қамшавии таваллудро таъқид мекунаду гунаҳгор мегӯянд, қаминро ҳам ба сари шумоён нақананд мегӯям дия...

**Писар:** (пас аз лаҳзае соқит будан)Пас, зангириро фаромӯш қунам?

**Падар:** Бале, то баланд шудани қурби «урус» қамтар сабр қун баҷаҷон...

**Писар:** Ағар қурбаш баланд шавад аз афтодан бозмонад...

**Падар:** Бале писарам, насиҳати малиқушшуаро, яъне подшоҳи шоирони Шарқро ба гӯш қир, қи гуфтааст: «Қар дасти фитодае биқирӣ, мардӣ...».

А. ҚОҶӢ



**АР** Чо Байден, президенти Амрико рӯзи 1-уми декабр писараш Хантерро афв кард. Хантер бар асоси ду парванда - харидани силох (ҳангоми нашъамандӣ) ва напардохтани молиёт (андоз) метавонист зиндонӣ шавад.

Президент Байден қаблан, пас аз маҳкум шудани писараш дар ду парванда дар Делавэр ва Калифорния, гуфта буд, ки писарашро афв ва ҳукми ӯро кам намекунанд. Вай рӯзи якуми декабр таъкид кард, ки ба низоми додгоҳӣ эътимод дорад, аммо муътақид аст, ки парванда бо масоили сирф сиёсӣ олула шудааст.



**FOX NEWS** - Трамп ба Трюдо пешниҳод кард, ки Канадаро ба 51-умин иёлати ИМА табдил диҳад, - хабар медиҳад Fox News. Трамп гуфтааст, ки Оттава наметавонад марзи Амрико аз вуруди маводи муҳаддир ва муҳочирони беш аз 70 кишвари ҷаҳон хифз кунад.

Трамп таҳдид кардааст, ки дар рӯзи аввали бозгашташ ба Кохи Сафед ба молҳои Канада бочӣ 25% қорӣ хоҳад кард, агар мушкилоти сарҳадӣ ва қасри тичорӣ, ки ба гуфтаи ӯ, 100 млрд доллар ҳал нашавад. Трюдо эътироз кард, зеро ба андешаи ӯ, ин иқтисоди Канадаро хароб мекунанд.

Дар посух Трамп бо истеҳзо гуфтааст, ки Трюдо Канадаро ба 51-умин иёлати Амрико табдил диҳад...



**Медиа** Намояндаи вижаи Чин оид ба Афғонистон гуфтааст, ки Пекин дар ҳоли роҷзани бо кишварҳои минтақа барои расмият шинохтани Толибон аст.

Юшию Юнг гуфтааст, ки бо талашҳои Чин, имкони таомули кишварҳои ҳамсоя ва минтақа бо гурӯҳи Толибон ба вучуд омадааст.

“Кишварҳои ҳамсоя ва минтақа мехоҳанд мунсачим шаванд ва бо Афғонистон бар бунёди асли эҳтироми мутақобил ҳамкорӣ кунанд”, - афзуд вай. Намояндаи вижаи Чин барои Афғонистон таъкид кард, ки ҷомеаи ҷаҳонӣ бояд бо гурӯҳи Толибон ворида гуфтугӯ шавад.

## ТОЛИБОН ДАР ЁЗБЕКИСТОН

Ҳайати ҳукумати “Толибон” бо раҳбари муовини сарвазири ҳукумати муваққати Афғонистон оид ба масъалаҳои маъмури Абдулсалом Ҳанафӣ бо сафари якҷафтаина ба Ёзбекистон омадаанд. Дар ин бора хабаргузори “Ферғана” хабар медиҳад.

Ҳайати «Толибон» 30-юми ноябр ба Ёзбекистон рафта буданд ва ду рӯзи охир аз шаҳрҳои Бухоро ва Самарқанд дидан карданд.

Аз ин пештар Ҳанафӣ бо сарвазири Ёзбекистон Абдулло Орифов, муовини ӯ Чамшид Хочаев ва муфтии Ёзбекистон Нуриддин Холикназаров мулоқот карданд. Дар мулоқотҳо масъалаҳои тақвияти робитаҳои сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангӣ баррасӣ шуданд. Ҳайати ҳу-



кумати “Толибон” умедворӣ кардаанд, ки ҳамкорӣ онҳо бо Тошқанд дар соҳаҳои мухталиф тақвият ёфта, васеъ хоҳад шуд.

Тибқи иттилои “АмуТВ”, дар мулоқот бо Чамшид Хочаев, Абдулсалом Ҳанафӣ аз Ёзбекистон хостааст, ки ҳамкориро дар соҳаҳои саноати маъданӣ, савдо, кишоварзӣ ва нақлиёт тақвият диҳанд.

Чамшид Хочаев дар навбати худ тасдиқ кард, ки Ёзбекистон омода аст дар доираи ташаббусҳои муштарак дар соҳаҳои маъданӣ, рушди кишоварзӣ, савдо ва мусоидат ба транзити молҳо бо Афғонистон ҳамкорӣ кунад.

Мувофиқи маълумоти “Qalampir.uz”, ҳайати “Толибон” бо ҳамроҳии намоёнанди вижаи Президенти Ёзбекистон дар Афғонистон

Исматилло Иргашев аз шаҳри Бухоро дидан кардаанд.

«Мақомоти Ёзбекистон то ҳол мулоқотро шарҳ надиҳанд. Ин дар ҳолиест, ки номи Ҳанафӣ дар рӯйхати сиёҳи СММ ворид шудааст, ки маънои онро дорад, ки ба ӯ манъ аст, ки ба хориҷ сафар кунад», - кайд мекунад АмуТВ.

Мақомоти расмӣ Ёзбекистон то ҳол дар бораи сафари ҳайати “Толибон” ба кишвар иттилое пахш накардаанд. Танҳо ҳокимияти (маъмурияти) вилояти Самарқанд, ки онҳо рӯзи 2-юми декабр дар онҷо буданд, дар бораи сафари онҳо ба ин шаҳр хабар доданд.

Дар гузашта Абдулло Орифов низ бо як ҳайат ба Афғонистон рафта, бо роҳбарони ҳукумати “Толибон” мулоқот карда буд.

## КУМАКҶОИ ҶАНГУФТИ ИМА ВА ОЛМОН БА УКРАИНА

Ҷафтаи равон ИМА ва Олмон бастаҳои нави кумакҳои низомии ҳешро ба Украина эълон карданд. Коршиносон нигарон аз онанд, ки ҷанги Русия бо Украина идомадор хоҳад шуд.

Олаф Шолтс, сардари аъзами Олмон рӯзи 2-юми декабр бо як сафари эълоннашуда воридаи Киев шуд.

Ҷаваб дод, ки кишвараш дар моҳи декабр ба Украина ба арзиши 650 миллион евро силоҳи изофӣ медиҳад.

Сухангӯии Вазорати дифои Олмон гуфт, ки кумак аз низоми дифои ҳавоии IRIS-T, тонкҳои “Леопард



1”, дрон ва таҷхизоти дигар иборат хоҳад буд.

Шолтс дар паёме дар шабакаи “X” (Твиттери собик) навишт, ки “Олмон пуштибони қавитарини Украина дар Аврупо мекунанд”.

Сардари аъзами Олмон дар

Киев бо Владимир Зеленский, раисҷумҳури Украина суҳбат кард.

Иёлоти Муттаҳидаи Амрико низ рӯзи 2-юми декабр бастаи нави ёриҳои низомиро ба Украина эълон кард.

Ин баста аз мина, муҳимот барои низоми мушакандози HIMARS, ҳавопаймоҳои бесарнишин ва мушакҳои “Стингер” иборат аст.

Пулаш ба 725 миллион доллар мерасад.

Маъмурияти Чо Байден мехоҳад пеш аз дохил шудани раисҷумҳури мунтахаб Доналд Трамп ба Кохи Сафед, ба Киев кумаки бештар расонад. Трамп борҳо ёри Амрико ба Украина танқид кардааст.

Энтони Блинкен, вазир умури хориҷии Амрико дар изҳороте кумаки навро “бастаи муҳим” номид.

## ОТАШИ ҶАНГ ДАР СУРИЯ

Пас аз барқарории оташбас миёни “Ҳизбуллоҳ” ва Исроил, гурӯҳҳои муҳолифи ҳукумати Башор Асад худро ба Ҷалаб расониданд ва қисми зиёди шаҳрро гирифтанд.

Дидбони Ҳукуки Башари Сурия, қароргоҳаш дар Лондон, хабар дод, ки шӯришиён рӯзи 30-юми ноябр аксар бахшҳои Ҷалаб, ду вумин шаҳри бузурги Сурияро зери назорат дароварданд.

Артиши Сурия низ дар бораи куштаву захмӣ шудани “дахҳо” неруи худ дар даргирии густурда бо муҳолифони ҳукуमत гузориш дод.



Амалиёти ғофилгирунаи “Тахрир-аш-Шом” (худро муҳолифи ҳукумати Башор Асад, раисҷумҳури Сурия мекунанд) ва неруҳои ҳампаймонаш ба Ҷалаб рӯзи чоршанбе, 27-уми но-

ябр оғоз ёфт. Амрико ин гурӯҳро соли 2018 созмони террористӣ муаррифӣ карда буд.

Ба гузориши расонаҳо, рӯзи 30-юми ноябр дар Ҷалаб ҳаракати ками мардум

ва мошинҳо мушоҳида шуда, мактабҳо ва идораҳои давлатӣ баста буданд ва аксар сокинон дар хонаҳои худ қарор доштанд.

Башор Асад, раисҷумҳури Сурия дар воқуниши нахустинаш ба таҳаввулотӣ рӯзҳои охир эълон кардааст, ки кишвараш метавонад “ҳамаи террористон ва пуштибонҳои онҳоро шиқаст диҳад”.

Ду манбаи наздик ба шӯришиён рӯзи шанбе ба “Рейтерс” гуфтаанд, ки неруҳои мусаллаҳи муҳолифи ҳукуमत шаҳри Маарат ан-Нуъмонро дар ҷануби Идлиб тасарруф карда, қулли ин вилоятро зери назорат гирифтаанд.

# ХАТИ МАРЗ МАЪЛУМ ШУД

## Тоҷикистону Қирғизистон баҳси сарҳадро ҳал карданд

Тоҷикистон ва Қирғизистон хати сарҳади давлатӣ байни ду кишварро пурра маълум кардаанд. Дар ин бора АМИТ «Ховар» бо таъя ба Кумитаи давлатии амнияти миллии Тоҷикистон иттилоъ дода, навиштааст, ки ба гурӯҳҳои қорӣ ҳайатҳои ҳукумати ҳар ду ҷониб дастур дода шудааст, ки қорҳои ҳуҷҷатгузориро ба анҷом расонанд.

Воҳӯрии Саймумин Ятимов ва Қамчибек Ташиев, ҳамраисони ҳайатҳои ҳукумати Тоҷикистон ва Қирғизистон оид ба делимитатсия ва демаркатсияи сарҳади давлатии ду кишвар имрӯз, 4-уми декабри соли 2024 дар шаҳри Бодканди вилояти Бодканди Қирғизистон баргузор шудааст.

“Зимни мулоқот роҳбарони ҳайатҳои ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Қирғизистон ба мувофиқа расида, тавсифи қитъаҳои боқимондаи сарҳади давлатии Тоҷикистон ва Қирғизистонро пурра ба анҷом расониданд”, - омадааст дар хабар.



Ҳамчунин, ба гурӯҳҳои қорӣ ҳайатҳои ҳукумати ду кишвар оид ба делимитатсия ва демаркатсияи сарҳади давлатии Тоҷикистон ва Қирғизистон супориш дода шудааст, ки ба раванди таҳияи ҳуҷҷатҳои ниҳони делимитатсия шуруъ намоянд.

Ҷузъиёти дигаре дар мавриди тавофуқ дода нашудааст. Танҳо зикр шудааст, ки “сухбат

дар фазои дӯстӣ ва ҳамдигарфаҳмӣ” баргузор шудааст.

Ёдовар мешавем, ки дарозии умумии сарҳади Тоҷикистон ва Қирғизистон тақрибан 980 километрро ташкил медиҳад. Аз декабри соли 2002 музокираҳо оид ба марзи ду кишвар идома доранд. Ҳал нашудани хати марз борҳо сабаби муноқиша, аз ҷумла муноқишаҳои низомӣ гардид, ки дар пай қурбониҳо низ дошт.

Беш аз як соли охир макоти Тоҷикистон ва Қирғизистон барои тавофуқ дар бораи марзи давлатӣ музокироти фаъол доранд. Ниҳоят ҷонибҳо ба тавофуқ расиданд.

Ҷузъиёти музокироти муайян кардани хати сарҳад ва натиҷаи он пурра маълум нест. “Тоҷикистон” ин мавзӯро пайгири мекунанд. Шумораҳои ояндаи моро интизор бошед!

28-уми ноябр “Сомон Эйр” парвозхоро ба Доха оғоз кард. Вақти сафар 3 соати 50 дақиқа тӯл мекашад ва парвозҳо ҳар рӯзи панҷшанбе сурат мегиранд. Ҳадаф он аст, ки ҳавопаймоҳои мустақим бояд ҳамкориҳои дучонибаро на танҳо дар соҳаи сайёҳӣ, балки дар бахшҳои гуманитарӣ, тичоратӣ ва иқтисодӣ низ густариш диҳанд.

\*\*\*

30-юми ноябр баҳшида ба 32-солагии ба роҳ мондани муносибатҳои дипломатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ҳиндустон дар шаҳри Душанбе «Дави дӯстӣ» дар ду масофа - 7,8 км ва 3,3 км баргузор гардид.

\*\*\*

Аз 3 то 7-уми декабри соли 2024 дар шаҳри Душанбе марҳилаи ниҳони мусобикаи ҷумҳуриявии шохмот барои дарёфти Ҷоми Пешвои миллат баргузор мегардад, ки ҷоиҳои он 200 000 сомониро ташкил медиҳад. Дар даври ниҳой кавитарин шатранҷбозон аз тамоми манотиқи кишвар - шаҳри Душанбе, ВМКБ, Суғд Хатлон ва навоҳии тобеи ҷумҳури барои дарёфти Ҷоми мусобика мубориза мегарданд.

# БЕОДОБИРО АЗ... БУЗУРГОН ОМУХТЕМ

Аксаран, вақте сухан аз одоби беодобӣ меравад, ноҳақ масали машҳури Луқмони Ҳаким “адабро аз кӣ омухтӣ, аз беадаб”-ро мисол меоранд. Яъне қореро, ки онҳо қарданд, ман нақардам... Вале вақте шоҳиди беадабии “бузурон” мешавӣ ва он ҳам дар “хонаи адибон”, ҷи гуфтанатро намедонӣ...

Ба наздикӣ дар толори “Хонаи адибони ба номи Мирзо Турсунзода” шаби эҷодии нависандаи шинохтае баргузор гардид. Чун анъана, барои “пур қардани толор” донишҷӯёро аз ДМТ даъват карда буданд. Ҳаводорони нависанда ва ҳамқаламони ӯ, ки аксар шахсиятҳои шинохтаи ҷумҳури буданд, ду-се қатори курсиҳои пешро пур карда буданд халос. Ровии шабнишинӣ пас аз сухани муқаддамотӣ ба ҳамқаламон ва муқарризонро муҳлисони нависанда ба навбат сухан медод.

Аммо қам қасон ба сухани эшон гӯш медоданд ва донишҷӯёни “муҳлис” байни ҳам мисли он, ки дар бозори “Қорвон” бошанд, бо садои шунаво сухбат доштанд. Ҳар сари қанд вақт як марди пурсалобате, ки аз ман як курсӣ он тарафтар менишаст (шояд



роҳбарашон ва ё муаллими мутасаддӣ буд), онҳоро ба хомӯшӣ даъват мекард. Садои “хонандагони хушзавқ” (ибораи барандаи маҳфил) бошад, як-ду дақиқа пасттар мешуд ва баъдан ба сатҳи аввала бармегашт. Вале бандаро муносибати донишҷӯён не, балки рафтори “бузургон” ба риккат овард.

Пас аз ним соати оғози барнома алақай “бузургон”-и ин шабнишинӣ, ки дар ду-се қатори аввал менишастанд, ба тарки толор сар қарданд. Яке, гӯё қадоме бо қори ниҳоят зарур ба вай телефон қарда бошад, “бозичаи асри нав” дар даст саросема берун рафт ва бо қамин дигар барнагашт. Бу-

зургвори дигаре, ки қамин холо аз минбар навиштаҳои соҳибҷашнро ба арши аъло бароварда буд, тоқат нақарда, аз паси бузурги “телефонбоз” сӯи баромадгоҳ роҳ пеш гирифт. Инро дида, қанд донишҷӯ низ тарки толор қардан гирифтанд ва гӯё бо қамин ба “устодон” гуфтан меҳостанд, ки “сағро ба зӯр ба шикор бурда наmeshавад”. Баъдан раванди тарки толор мисли он шуд, ки гӯё маслиҳат қарда бошанд: баъд аз тарки қар бузург, аз панҷ то ҳафт “бузурги оянда” тарки толор меқардагӣ шуданд...

Хулоса, то охири ин нишаст алақай аз нисф зиёди толор холӣ шуда буду дар се

қатори аввал ду ё се нафар монда буданд халос...

Дуруст аст, ки бояд адибони оянда, шоиру навишандагони оянда ва омузгору ҳуқуқшиносони ояндаро дар қатори волидону мактаб ва донишгоҳҳо, инчунин қома ҳам тарбия кунанд. Агар қома худ соҳиби насли қалонсоли “беодоб” ва хуштарбия бошад, қунин вазиғаи муҳимро ба дӯши он гузоштан мумкин аст. Вағарна, “ояндадорҳо” он қизеро, ки мо дорем (аз қумлаи фарҳанги нишаст дар маҳфилҳо ва иззату эҳтироми ҳамдигар), мегиранду ба болои он қанд “навоварӣ” зам мекунанд ва ин мешавад “одоби ояндасоз”...

Қаро қунин аст ва оё мо наметавонем, ки мисли мардуми миллатҳои дигар фарҳанги шабнишинӣ ва эҳтироми ҳамдигарро риоя кунем? Албатта наметавонем, вале барои ин қанд шартро иҷро қарданамон зарур аст, ки аввалини он эҳтироми онҳоест, ки қунин қашнвора ва ё нишастро ташкил қарданд. Бояд ба маҳфил танҳо қамонхоро даъват қард, ки ширкати эшон дар он на сабаби эҷоди мушкил шавад, балки барояшон хушоянд ва заруриро муфид бошад ва дар қолати нарасидани “муҳ-

лисони” қунин нишастхоро дар толорҳои қурд ташкил намудан лозим аст. Шартҳои дигараш он аст, ки шахсиятҳои шинохта ва шоиру навишандагонро на барои он бояд даъват қард, ки сухани қурд гӯянд қурд тарки толор намоёнд, зеро ин қор на танҳо беҳурмати нисбат ба аҳли нишаст, балки ба қурди қамон нафаре низ қаст, ки ўро ба ин қашнвора ва шаби адабӣ даъват намудааст ва аз ин рӯ вай бояд то охир тоқат кунанд.

... Ростӣ, ба нафаре, ки он рӯз қашн дошт, қилам сӯхт. Зеро ӯ бо он эҷодиёте, ки қурд ва қизматхое, ки қардааст, лоқи қандин нишаст дар толорҳои бузург низ қаст, аммо қӣ қунем, ки мо имрӯз қам қитоб меҳонем ё қам қарқи “Фейсбук”-у “Инстаграм” қастем. Онҳое, ки барои интернет “пир шуданд”, киноафсонаҳои турқӣ тамошо мекунанду беҳабар аз онанд, ки навишандагони қурд қанд сару қардан аз онҳо қаландтаранд ва беҳтару хуштар қам менависанд. Аммо барои дарқи ин нуқта, бояд то охири маҳфил нишаст...

**А. АҲМАДЗОДА,**  
муҳлиси адабиёт

# ДУ БАХТОВАРИ МИЛЛАТ

## 11 корномаи Шириншоҳ Шоҳтемур ва Абдураҳим Ҳоҷибоев

**Байни шахсиятҳои равшанзамири раҳбарии миллати тоҷик дар солҳои 20-уми садаи XX мавзӯи пайвандҳои асили руҳониву маънавии Шириншоҳ Шоҳтемур (1899-1937) бо шахсияти ҳамнаслаш, яке аз бунёдгузорони Ҷумҳурии Тоҷикистон Абдураҳим Ҳоҷибоев (1900-1938) шабоҳату умумият, хеле зиёд мавҷуданд.**

1. Дар синну соли ин ду чехраи тоҷикон қариб тафовут нест, якумӣ соли 1899 ва дувумӣ соли 1900, яке дар Бадахшон, дигар дар Хучанд зода шуда, ҳар ду ҳам баробар умр дида ва ҳар ду ҳам дар 38-солагии чони ҷавонро аз даст дода, қурбони гирдоби шахспарастӣ гаштанд. Онҳо барои шӯравӣён Тоҷикистон сохтанд, аммо бар ивази чунин бунёдгарой номашон ба душмани шӯравӣ баромад ва дастгоҳи одамқушу одамрабои шӯравӣ сари ононро ба нобудӣ бурд.

2. Дарсхонии аввалин дар мактабҳои русии маҳаллӣ: хониши Шохтемур соли 1911 дар интернати назди омӯзишгоҳи русӣ-маҳаллии Хоруғ ва хониши А. Ҳоҷибоев аз соли 1910 дар мактаби русии маҳаллии Хучанд расмият ёфтааст. Ба ин маънӣ инҳо аз аввалҳои қорашон ба дунёи русӣ ва андешаи русӣ ғарқ гаштанд, пайваста русӣ омӯхтанд, ба русӣ навиштанд, ба такмили тафакқури русӣ пардохтанд, байни раҳбарияти сиёсӣ аз русидонҳои сатҳи баланд шинохта шуданд.

3. Таҳлили минбаъда ва фаволияти меҳнатии Шохтемур дар шаҳрҳои Осиёи Миёна - Тошканд, Хўканд, Фарғона, Хучанд, Душанбе (Сталинобод) ва хондану кори А. Ҳоҷибоев дар шаҳрҳои Фарғона, Чалолобод, Тошканд, Самарқанд ва Душанбе чараён ёфтааст. Ин «тоҷикони пешкадам на танҳо дар Тошканд, балки дар Бухоро, Самарқанд, шаҳрҳои водиҳои Фарғона ва ҳамчунин Бухорои шарқӣ низ буданд. Ва чунин лаҳзаҳои қолиб рӯй дод: Ин тоҷикони ҷавони неруманд, ки ҳамдигарро кам медонистанд, ҳамзамон дар минтақаҳои гуногуни Осиёи Миёна ғуё аҳд кардаанд, ба андешаи эҳёи давлатдорӣ Тоҷикистон бархостанд. Инҳо Нусратуллоҳи Махсум (аз Фарм), Шириншоҳ Шоҳтемур (аз Помир), Абдуқодир Муҳиддинов (аз Бухоро), Абдураҳим Ҳоҷибоев (аз Хучанд), Чинор Имомов (аз Панҷакент) ва дигаронанд. То соли 1924-уми асри гузашта онҳо алақай чун як дастаи неруманд чамъ шуда ва сунтмуҳраи тавонону пуриқтидор, ҷонибдори давлатдорӣ ҷавони тоҷик гаштанд» (К. Аламшоев). Бубинед, иттиҳоқи бузурги раҳбарии Тоҷикистон аз маҳалҳои гуногуни тоҷикнишин дар он давра чӣ натиҷаи хуб доштааст. Ин амр сазовори баҳрамандист!



4. Ин ду шахсияти арсаи сиёсат дар дарозии зиндагиашон аз зинаҳои ташвиқгари оиди хизбӣ то мансабҳои баланди давлатӣ расида ва дар паҳлуи ҳам қарор доштанд: Ш. Шохтемур чун ҷонибдори ашаддӣ бунёди Ҷумҳурии миллӣ дар ҳайати ҶШС Ўзбекистон ва созмондеҳи ҳукумати аввалини ҶМШ Тоҷикистон аз вазифаи инструктори КМ ХК(б) ҶМШ Тоҷикистон то раиси Президиуми КИМ Тоҷикистон, дар як вақт яке аз раисони КИМ ИҶШС, узви Шӯрои миллатҳои КИМ ИҶШС расидааст. А. Ҳоҷибоев низ ба сифати яке аз сарсупурдагони ҷонсаҳти таъсиси ҶМШ Тоҷикистон ва табдили он ба Ҷумҳурии мустақили шӯравӣ шуҳрат ёфт, захмат кашид, чун ноziри халқи зироати Ҷумҳурии Ўзбекистон, муовини раиси Комиссияи ислоҳоти обу заминӣ КМ ХК(б) Ўзбекистон, раиси Совети комиссарони халқи ҶМШ Тоҷикистон, узви президиуми КИМ ҶМШ Тоҷикистон иқдомҳои хубу қолибу назарраси сиёсӣ иҷтимоӣ намудааст.

5. Ш. Шохтемур ва А. Ҳоҷибоев зимни тақсими милливу марзии Осиёи Миёна, таъсиси Ҷумҳурии мухтор ва табдили он ба Ҷумҳурии мустақили мо дар роҳи шиноҳти миллати тоҷик ҳам чун ҷавонтоҷикӣ асил ва ҷонфидо захмати бедареғ ба харҷ дода, ба сифати лидерони воқеии сиёсӣ миллат дар солҳои 20-ум ва ибтидои солҳои 30-юми садаи бист маъруф шуданд.

Манобеъ ва пажӯишҳои таърихӣ баёнгарӣ онанд, ки бо сабӣи узви комиссияи махсус - А. Ҳоҷибоев, Ч. Имомов, Ш. Шохтемур ва дигарон ба Бюрои сиёсӣ КМ ХК(б) (5-уми октябри соли 1924) оид ба таъсиси вилояти мухтор дар Помир ва пайвасти он ба ҶМШ Тоҷикистон рӯчу шуд ва аз ин муаррихон ба ҳулосае омаданд, ки маҳз ҳамин санад сабаби таъсиси ҶМШ Тоҷикистон ба ҷойи вилоят гардид. Чаҳди

беҳамтои ин фардони фидокор дар пайвасти яке аз марказҳои мутамаддини тоҷикон - Хучанд ба ҳудуди тоҷикон ва таъсиси ҶМШ Тоҷикистон (1929) ҳам бо ранги зарҳалин навишта шудааст.

Ҳамин тавр давраи бобаракат ва пурсамари рӯзгори ин ду шахсияти абармард ба сифати қорманди зинаҳои давлатӣ тақрибан 15-17 соли умр будаву халос: давраи сабзиш, рушду нумӯ, камолоти раҳбарӣ ва ғуруби Ш. Шохтемур солҳои 1920-1937 ва А. Ҳоҷибоев солҳои 1918-1937 аст, ки давраи зуҳури селай рӯйдодҳои сиёсӣ-иҷтимоӣ буд: фирӯз шудани инқилоби рус, барҳости инқилоби Бухоро, таъсиси Ҷумҳурии Бухоро, бунёди Ҷумҳурии мухтори шӯравӣ Тоҷикистон дар ҳайати Ҷумҳурии шӯравӣ Ўзбекистон ва сипас Ҷумҳурии шӯравӣ Тоҷикистон. Солҳои 30-юми садаи бист давраи навозии Тоҷикистони шӯравӣ буд ва қорномаи раҳбарии ин ду бо маркази нави иҷтимоӣ-фарҳангии тоҷикон пайванди танготанг пайдо кард.

6. Ширкати ду раҳбари тоҷик дар тоҷикшиносӣ. Дар солҳои 20-уми садаи бист падидаи тоҷикшиносӣ аз ду сӯ қобили диққат буд: роҳи аввал тоҷикшиносии сатҳи академӣ дар шахсияти ҳоваршиносону муаррихони маъруф, роҳи дувум дар сатҳи шахсиятҳои раҳбарии тоҷик. Тоҷикшиносии раҳбарони он замон баробари чадалҳои аҳли пажӯиши рус падидаи муҳими тоҷикшиносӣ аст. Яке аз сифатҳои асосӣ ва ҳоси мақомоти раҳбарии тоҷик аз замони таъсиси Тоҷикистон тавачҷуҳ ба таърихи халқ ва таълифи асарҳои оид ба таърихи тоҷикон мебошад: навиштаҳои Абдуқодир Муҳиддинов, Нусратуллоҳ Махсум, Шириншоҳ Шоҳтемур, Чинор Имомов, Абдураҳим Ҳоҷибоев, Аббос Алиев аз рисола, фишурдаҳо ва номаҳо иборат буданд. Хоса, дар номаи Шохтемур ба И. В. Сталин (1926) қазияи тоҷи-



кон чиддан таҳлил шудааст. Ба шаҳодати Муҳаммадҷон Шақури «Ш. Шохтемур бо қоргарони русу Ҳизби коммунист зиёд иртибот дошт, ба ин қарор омадаанд, ки нома танҳо бо имзои Шохтемур биравад» (дар ин бора ниг.: Равшангари бузург, Душанбе, 2006).

Барои дарки аҳамияти А. Ҳоҷибоев дар заминаи тоҷикшиносӣ ду асар - «Тезисҳои оид ба вазъи тоҷикон» (1924) ва рисолаи «Тоҷикистон» (1929, 1930, ба тоҷикӣ ва русӣ) арзиши назаррас доранд, ки хангоми 24 ва 29-солагиаш падидаи омадаанд. «Тоҷикистон» назарияи шиноҳти таърихи миллати тоҷикро бар асоси ҳасти маънавии он дар пай дорад, ки ба дарки пояи илмӣ ва назарии пайдоиши қавми тоҷик то андозае мусоидат намуд. Бо ин рисола ва асарҳои ҳамному ҳамноманди он исботи халқи тоҷик ва забони ғаноманди он муассар гардид. Ба ин маънӣ амали тоҷикшиносӣ ҳам моҳияту сифати ягонаи қорҳои ин ду арбоби барҷастаи миллати тоҷикро бозмеғӯяд.

7. Хидматҳои Ш. Шохтемур ва А. Ҳоҷибоев дар он давраи ҳасос ба сифати намоёнҳои чараёни зидди пантуркия дар Тоҷикистон ва Осиёи Миёна низ арзиши баланд доштанд. Ин ду сарвари тоҷик хидмати муҳим ва шоиста дар қомат рост қардани қоҳи нави сиёсат, фарҳанг ва иҷтимоӣ ба ҷой оварда ва аммо дар ин роҳ сари ҷавонашонро ба тундбодӣ ҳодисаҳои замона бохтанд. Ва яке аз нишонаҳои раднопазири бадном шуданашон ҳам ҷонфидоияшон дар амри шиноҳти миллати тоҷик ва ҳайсиёт бахшидан ба миллати тоҷик дар замони нав ва билхоса талош барои арзишҳои миллӣ дар ҳаққи тоҷикон аст. Маҳз аз ҳамин ҷиҳат ҳам авҷи ситезу ошӯб бар зидди фаъолият ва мақоми ин ду дар байни садҳо фидоӣён хеле боло рафт: оқибат сарқуб шуданд.

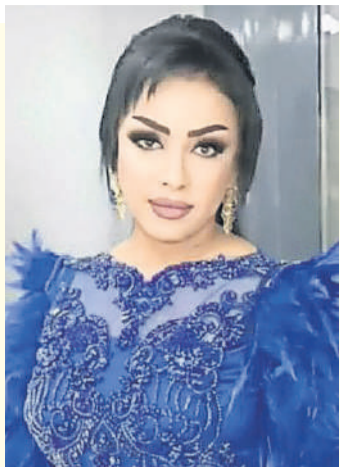
8. Пас аз сарқубии шадиди ҳизбиву давлатӣ Ҳоҷибоев се-чаҳор соли охири умр дар ихтиёри Ку-

миғаи марказии Ҳизби коммунист дар Маскав монд (1934-1937), шунавандаи Институти иқтисодии Профессураи сурх шуд (мақоми зисташ дар Маскав, кўчаи Серафимович, бинои 2, хонаи 387 буд, он ҷо Н. Махсум низ будааст). Соли 1932 Ш. Шохтемурро низ барои таҳсил ба Институти Профессураи сурхи Маскав фиристоданд, аммо соли 1933 ўро бозхонда, ба вазифаи раиси Президиуми КИМ Тоҷикистон баргузиданд.

9. Давраи гуноҳҷӯӣ аз ду шахсияти сиёсӣ низ монандӣ доранд: Ш. Шохтемурро вақти дар Маскав буданаш аз ҷониби НКВД дастгир карда ва ба сараш тамғаи иштирокчи ташкилоти зиддишӯравии миллӣ задаанд. 21-уми октябри соли 1937 аз ҷониби Коллегии харбии СССР ба марг маҳкум ва 27-уми октябр дар полигони Коммунарка парронда шуд. 11-уми августи соли 1956 боз аз ҷониби ҳамон Коллегии харбии СССР комила сафед гардид. А. Ҳоҷибоев пештар аз Ш. Шохтемур 8-уми июли соли 1937 ҳабс ва баъдтар аз ӯ 25-уми январӣ соли 1938 ба тухмати ширкат дар қорҳои зидди инқилоб ва терроризм дар ҳамон полигони Коммунарка ба қатл расид ва беғуноҳияш танҳо пас аз анҷумани XX-уми Ҳизби коммунист 28-уми декабри соли 1957 таъйид гашт. Аз ин рӯ, инҳо чун ду намунаи раднопазири чехраи миллӣ дар «террори бузург» дар репрессияи сталинӣ нобуд шуданд. Сафед шудани Ш. Шохтемур ва А. Ҳоҷибоев намунаи фавақуллоҳи хифзи адолату ҳақиқати таърих дар қомеаи тоҷикон аст. Шиноҳти ҷойгоҳи онҳо бо ҳама мушкилу иштибоҳ дар дарки фирӯз ва имрӯзу фардои миллати тоҷик ҳамеша муҳим хоҳад буд.

10. Ҳамқорӣ ва ҳамназарии ду раҳбари матинирода боиси пешрафти соҳаҳои гуногун буданд. Инҳо барои таъсиси нашрияҳои тоҷикӣ саҳм ва дар бедории сиёсӣ иҷтимоӣ ва фарҳангии ибтидои солҳои 20-и садаи бист нақши муҳим гузоштанд. Барои ошқор шудани моҳияти ин хидмати муҳими фарҳангӣ изҳори Ш. Шохтемур дар пленуми IV КМ ХК(б) Тоҷикистон (аз 14-уми февралӣ соли 1936) қолиби диққат аст. Дар он аз таъсиси рӯзномаи «Овози тоҷик» дар Самарқанд (сентябри соли 1924) санад хаст: «Дар назди КМ ХК(б) Туркистон сексияи коммунистии тоҷикон арзи вучуд мекард, ки вазифаи сардории онро дар ихтиёр доштам. Мо бояд нахустин рӯзномаро таъсис медедем, аммо маблағе надоштем. Ман бо Ҳоҷибоев ошно шудам ва ӯ чун раиси ояндаи облконтресскомии вилояти Фарғона барои таъсиси ин нашрия 2000 сўм маблағ дод» (ин матлаб аз бойгонии Институти таърихи хизби КМ ХКТ, з. 3, р. 248, п. 2627, в. 7, р. 3, п. 171, в. 454, 455)

(Давомаш дар саҳ. 15)



## ДАРГУЗАШТИ ФАЙЗИГУЛ ЮСУФӢ

Файзигул Юсуфиро саби сарояндаи саршиноси тоҷик баъди ҷарроҳии омиси сар дар шаҳри Деҳлӣ - пойтахти Ҷумҳурии Ҳиндустон аз олам даргузашт. Марҳум 50 сол дошт. Аҳли ҳунар ва мухлисон даргузашти ӯро талафоти азим барои санъати тоҷик арзёби намуданд.

Файзигул Юсуфиро саби 2-юми декабр аз Деҳлӣ ба Ватан оварданд. Чанозаи ӯ рӯзи 3-юми декабр бо иштироки аҳли ҳунар ва мухлисонаш дар зодгоҳаш - шаҳри Ваҳдат баргузор шуд.

Файзигул Юсуфӣ (Юсупова) 31-уми майи соли 1974 дар шаҳри Ваҳдат таваллуд шудааст. Ӯ аз зумраи сарояндагонест, ки дар солҳои душвори 1990-ум вориди майдони ҳунар шуд. Вақте дар кишвар ҷанги шаҳрвандӣ идома дошт ва садои ҳунармандонро шиллики тиру туфанг хомӯш мекард, ӯ дар саросари Тоҷикистон дар тӯю сури мардум суруд мехонд ва лаҳзае ҳам бошад, онхоро ба зиндагӣ дилғарм мекард.

“Дар солҳои 90-ум ман соли 2-3 концерт дар калонтарин толори кишвар “Кохи Борбад” баргузор мекардам. Ғайр аз курсиҳо, мухлисон дар роҳравҳо менишастанд. Наматарсидам, зеро ҷавон будаму нотарс. Фақат дар бораи ҳунар фикр мекардам, дигар ҳеч”, - гуфта буд Файзигул Юсуфӣ дар барномаи “Рӯ ба Рӯ”-и ютубканали PRESSA.TJ.

Файзигул Юсуфӣ аз зумраи сарояндагонест буд, ки сурудҳои халқии тоҷикиро бо коркарди нав иҷро мекард ва ба ин васила дар қалби мухлисон ошён гузошта буд. Ӯ сурудҳои зиёди эстрадӣ иҷро кардааст, вале муваффақияташ дар иҷрои сурудҳои мардумӣ, монанди “Дехконбача” буд. Сурудҳои “Туёна”, “Нигор”, “Наврӯз”, “Намешиносӣ”, “Аз Тоҷикистонам”, “Шукронаи ободии Ватан”, “Дехкон бача”, “Эй чон” ва ғайра миёни мухлисон маҳбубият доштанд. Ӯ сурудҳои Ватандӯстонаро низ бо маҳорати баланд иҷро мекард.

# Конибодом. ТЕАТР ЧӢ ҲОЛ ДОРАД?

Театри давлатии музикӣ-драмавии ба номи Тӯҳфа Фозиловаи шаҳри Конибодом яке аз аввалин муассисаҳои фарҳангии Тоҷикистон ба ҳисоб меравад. Зимни сафари хидмати ба шаҳри Конибодом бо вазъи кунунии ин театр ошно шудам. Талошҳо ва дастовардҳои аҳли ҳунар маро ба ҳайрат гузошт, вале ҳолати бинои театр ба рикқат овард...

## НИГОҲЕ БА ТАЪРИХ

Театр соли 1932 аз ҷониби Комил Ӓрматов таъсис ёфта, дар рушду нумӯи санъати тоҷик саҳми босазо гузоштааст. Нахустин ҳунармандони ин театр Тӯҳфа Фозилова, Лутфӣ Зоҳидова, Комил Ӓрматов фаъолияти хешро маҳз дар ҳамаи борҳои ҳунар оғоз намуда, баъдан ба ситораҳои барҷаста табдил ёфтанд.

Дар саҳнаи Театри Конибодом дар тӯли фаъолияти 92-солаи он даҳҳо намоишномаҳои гуногунмазмуну гуногунжанр ба саҳна гузошта шуда, пешкаши тамошобинон гардидаанд.

Дар ин театр Ҳунарпешаҳои шоистаи Тоҷикистон Ҷӯраҳон Искандаров, Кимсан Маҳмамов, Латофат Орипова, Ҳунарпешаи шоистаи Ёзбекистон Исоҳқон Қодиров ва дигар ҳунармандон нақшофарӣ намуда, дар инкишофи санъати касбии тоҷик саҳми босазо гузоштаанд. Ҳунармандони ин театр дар даҳаҳои шаҳри Москва ширкат варзида, соҳиби ифтихорномаю мукофотҳои давлатӣ гаштаанд.

Яке аз нахустин намоишномаҳои театр - ин асари С. Саидмуродов “Зафар ва Заррина” буд, ки соли 1969 ба саҳна гузошта шуд. Ҳунармандони ин театр - Истад Мамаҷонова, Дилором Бахромова, Болтабой Бӯриев, Комилҷон Туронов, Солиҷон Холиқов, Баротбой Содиков, Мукаррама Рустамова, Шарофат Ӓргашева, Шаҳрӣ Каримова ва дигар ҳунармандон қору фаъолиятшонро маҳз дар ин даргоҳи ҳунар оғоз карда, минбаъд дар спектаклҳо бо нақшҳои ҷолиби худ ба дили тамошобинон роҳ ёфтанд.

## КАДРҲОИ НАВ

Соли 1975 барои боз ҳам пурра кардани сафи санъаткорони театр бо кадрҳои соҳибмаълумот бо Қарори Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон бо сарқарори босистеъдоди Конибодом ба студияи актёрии Донишгоҳи ҳунарҳои зебо шомил гаштанд. Соли 1979 ин гурӯҳ бо 3 намоишномаи дипломии худ: “Бемори хаёли”-и Жан Батист Мольер,



”Зангири”-и Николай Гогол, ”Гирдоб”-и Султон Сафаров ба Конибодом омада, фаъолияти худашонро оғоз карданд. Ҳамин тавр, театр дорои актёрони касбӣ гардид, аз он ҷумла Юнусалӣ Ӓргашев, Дилбар Сулаймонова, ки то ҳол дар ин даргоҳи ҳунар фаъолият доранд.

Дар замони соҳибистиклолӣ низ барои таъмин кардани театр бо кадрҳои соҳибмаълумоти ҷавон, роҳбарияти муассиса тасмим гирифт, ки дар назди театр студияи актёри ташкил кунад. Наврасону ҷавонони боистеъдод ба ин студия шомил шуданд. Дастпарварони ин студия баъдан дар Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати ба номи Мирзо Турсунзода таҳсил карда, ба театр баргаштанд. Аз ҷумла Мухиддини Музаффар, Фарҳод Ғаффорпур, Фарҳод Сиддиқов, Сухроб Шехов, Фарруҳ Ваитов, Наимҷон Мирзобобоев ва дигарон. Бо талоши ин ҷавонон солҳои охир театр ба дастовардҳои беназир ноил гардид. Театр борҳо дар озмуни театрҳои касбии “Парасту” дастболо шуд. Намоишномаи “Қорӣ-ишқамба”-и Мухиддини Музаффар ҷойи аввалро сазовор гашт. Намоиши “Садои ку” дар таҳияи Авлиёқули Хучақули бошад, сазовори “Шоҳҷоиза” гардид...

## УМЕД БА ОЯНДА

Бо чанд нафар аз ҳунармандони театр ҳамсухбат шудам.



**Юнусалӣ Ӓргашев, Ҳунарпешаи шоистаи Тоҷикистон:**

- Дар студияи назди театр ҷавонони боистеъдод тарбия ёфтанд. Яке аз онҳо Мухиддини Музаффар



- на фақат ҳамчун актёр, балки чун режиссёр низ машҳур шуд. Ӯ таъсисдиҳандаи “Суғдсинамо” ва “Довфилм” аст, филмҳои сазовори ҷоизаҳои байналмилалӣ гаштанд. Дигар дастпарварони театр - Ғайрат Қодиров - директор, Фарҳод Ғаффорпур - коргардон, Фарҳод Сиддиқов - муовини директор имрӯз барои пешбурди кори театр фаъолият доранд.



**Раҳмонова Мунаввара, Аълочи фарҳанги Тоҷикистон**

- 35 сол мешавад, ки ман дар ин театр кор мекунам.

Нақшҳои зиёд офаридам. Феълан, ҷавонони театри мо дар интернет фаъол ҳастанд. Ҳамкорони ҷавони мо - Ғайрат Қодиров ва Фарҳод Ғаффорпур силсилафилми бадеии “Хона”-ро ба навор гирифтанд, ки ман дар он нақши ҷодугарро бозидам. Ин силсилафилм дар “Ютуб” тамошобини зиёд пайдо кард. Дар давраи коронавирус барномаҳои бачагоноро низ омода кардем. Умед аст, ки боз ҳам асарҳои нав ба саҳна гузошта шаванд.



**Дилбар Сулаймонова, Ҳунарпешаи шоистаи Тоҷикистон**

- Ман аз соли

1980 дар театр кор мекунам. Солҳои 2012-15 роҳбари театр будам. Соли 2025 Ҷашнвораи “Парасту” баргузор мешавад. Оруздорам, ки ба он як намоиши хуберо омода кунем. Маъмурияти театр тасмим гирифт, ки дар назди театр боз аз нав студияи актёрони навраси шаҳр таъсис дода шавад. Баъди кастинге, ки миёни хонандагони мактаб эълон кардем, бехтаринҳоро интихоб намудем. Акнун бо онҳо кор мекунем, то дар оянда театро обод кунанд.

## ВАЗӢИ КУНУНӢ

Айни замон дар Театри Конибодом кори эҷодӣ дар ҷӯшу хурӯш аст. Вале ҳолати бинои театр касро ба рикқат меорад. Бинои яқошёнаи театр лойӣ буда, дар ҳолати садамавӣ қарор дорад. Умед аст, ки масъулини шаҳри Конибодом даст ба кор мешаванд ва барои сохтмони бинои театр иқдом мекунанд.

**Саида РУСТАМОВА, мудирӣ шуъбаи фарҳанг ва санъатшиносии Пажӯҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотии фарҳанг ва иттилоот**

# ТАҶЛИЛИ 100-СОЛАГИИ СОҶИБ ТАБАРОВ



**30-юми ноябри соли қорӣ дар ноҳияи Муъминобод бахшида ба 100-солагии чеҳраи саршinosи адабӣ, мунаққиди барҷастаи тоҷик Соҳиб Табаров чорабиниҳои сатҳи баланд баргузор гардид.**

Дар он намоёндоғони Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Комиссияи олии аттестатсионӣ, Вазорати маориф ва илм, ҳамчунин аҳли илму адаб иштирок ва суҳанронӣ намуданд.

Нахуст бо иштироки мушовири бахши ёрдамчи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои рушди иҷтимоӣ Пайшанбезода Муҳиддин Шохинбод, муовини раиси вилояти Хатлон Анзурат Абдусаломзода, раиси ноҳияи Муъминобод Амирзода Сайвалӣ Раҳмоналӣ, ҷонишини вазири маориф ва илм Чамшед Ҷӯразода ва аҳли илму адаб дар саҳни оромгоҳи «Ганҷинаи адабии Соҳиб Табаров» парда аз нимпайкараи ин адабиётшиноси маъруф бардошта шуд. Сипас, меҳмонон аз ганҷинаи нақди адабии ин чеҳраи саршinosи адабӣ дидан намуда, ҳамзамон, оромгоҳи шодравонро, ки ба тозагӣ навсозӣ шудааст, зиёрат намуданд.

Сипас, дар бинои касри фарҳанги ноҳия ҳамоини бошукӯҳ баргузор гардид, ки дар он олимони саршinosи Муҳаммад Абдурахмон, Аламхон Кучарзода, Абдулхай Маҳмадаминов, Раҳмон Дилшод Сафарбек, Хафиз Раҳмон, Салими Хатлонӣ ва дигарон доир ба ҳаёту фаъолият ва хизматҳои ин чеҳраи тобноки адабии тоҷик дар илму адабиёт суҳанронӣ карданд.

Зикр гардид, ки Соҳиб Табаров дар деҳаи Чорраҳаи ҷамоати Чилдӯхтарони ноҳияи Муъминобод чашм ба олами ҳастӣ кушода, барои донишомӯзӣ роҳҳои Самарканду Панҷакент, Кӯлобу Сталинободро паймудааст. Фаъолияти

ин мунаққиди мумтози тоҷик аз нимаи дуҷуми солҳои чилуми асри XX оғоз ёфта, то вопасин рӯзҳои умри идома ёфтааст. Номбурда муаллифи қариб 1000 асари илмӣ, таълимӣ ва публицистӣ мебошад. Китобхояш «Материалҳо оид ба омӯхтани адабиёти советии тоҷик» (1948), «Садриддин Айний - асосгузори адабиёти советии тоҷик» (1954), «Пайрав Сулаймонӣ» (1962, 2012), «Мирсаид Миршакар» (1962), мачмуаи панҷҷилдаи мақолаҳои «Ҳаёт, адабиёт ва реализм» (1966-1989), «Дастури таълим оид ба назарияи танқиди адабӣ» (қ. 1 - 1980; қ. 2 - 1983), «Луғати русӣ-тоҷикии истилоҳоти адабиётшиносӣ» (1980, 1988) «Мунозира»-и Абдуррауфи Фитрат» (1997), «Ҷаҳони андешаҳои Абдуррауфи Фитрат» (қ. 1 - 2008, қ. 2 - 2009), «Мунзим» ва ғайра бехтарин офаридаҳои Соҳиб Табаров мебошанд.

Айни замон дар бойгонии ин олим беш аз 100 дастнависи нашрнашуда мавҷуданд. Яке аз онҳо асарест бо номи «Таассуроти ақлу дил», ки қисми нахустини он нашр ва дар ҳамоини рӯнамоӣ шуд. Дар оянда 9 китоби дигари ҳамин силсила нашр хоҳад шуд.

Соҳиб Табаров бо се ордени «Нишони фахрӣ», Грамотаҳои Фахрӣ, Аълочии маорифи ҷумҳурӣ, Ходими Хизматнишондодаи илми Тоҷикистон, ордени «Дӯстӣ», Ҷоизаҳои ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, профессори фахрии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Донишгоҳи омӯзгории ба номи С. Айний кадршinosӣ шудааст. Марҳум узви вобастаи АМИТ буд.

Соҳиб Табаров 12-уми апрели соли 2015 олами ҳастиро падруд гуфт. Маркадаш бо ҳамсараш олимони намоён Яблонская Ванда Витолдовна дар ҳавлии ганҷинаи адабиёташ аст.

Аз онҳо ду фарзанд ба мерос мондааст: Саодатҷон ва Темурҷон.

**Нурулло ҲАСАНОВ,  
Н. Меъминобод**

## АЗ ДАФТАРИ «ТААССУРОТИ АҚЛУ ДИЛ»

*Забони адабии миллии ҳозираи тоҷик, забони Айнии бузургро тоза, соф, шаффоф ва пок доштан ва онро муқаддас шуморидан вазифаи фахрӣ ва ҳатто ҷониб ҳар як адиби тоҷик мебошад.*

\*\*\*

*Бо як чашма ва наҳри деҳаву маҳали худ зиндагии пешрафта кардан мушкул аст.*

\*\*\*

*Мафҳуми Ватан барои банди чиз аз ҳама қиматтарин ба ҳисоб меравад.*

\*\*\*

*Ба кадртайёркунӣ ҷун боғбони ғамхор назар кардан лозим аст.*

\*\*\*

*Халқ абадист. Таърих абадист. Давлату миллат абадист. Қору кирдори нек ва муҳаббат ба халқу Ватан абадист.*

\*\*\*

*Ақли инсон ҳам имкониятҳои қалон дорад, ки он дониши беҳисобро аз худ намояд.*

\*\*\*

*Зиёӣ категорияи ахлоқӣ аст. Ўзодии ботинӣ дорад.*

\*\*\*

*Дӯсти ҷонӣ ҳам он донишу маърифат, ақлу фазилатро дода наметавонад, ҷӣ навъе, ки китоб медахад.*

\*\*\*

*Китоб тақдири инсонро ҳуб, нек ва аҷибу зебо мегардонад.*

\*\*\*

*Кори эҷодӣ ва кори илмӣ қурбонии зиёдеро талаб мекунад.*

\*\*\*

*Ҳама вақт хоксор ва шикастанафс будан лозим аст.*

\*\*\*

*Некон бо халқи азизашон ва Ватани маҳбубашон зинда хоҳанд монд.*

\*\*\*

*Бо хушомадгӯӣ ва тамаллуқкорӣ муборизаи беамон бурдан лозим аст.*

\*\*\*

*Адабиёт манбаи ақлу фаросати инсон аст.*

**Таҳияи Н. ҲАСАНОВ**

# Низорамоҳ Зарифова СИЁСАТМАДОРЕ ДАР ПАҲЛУИ 6 САРВАРИ ТОҶИКИСТОН

Ходими барҷастаи давлативу сиёсӣ Низорамоҳ Зарифова дар 101 соли умри ҳеш шоҳиди таъсиси Тоҷикистон, барҳам хӯрдани Иттиҳоди Шӯравӣ ва соҳибистиқлол гардидани Тоҷикистон буд. Ў давоми 60 соли фаъолияти қорӣ бо шаш сарвари Тоҷикистон - Бобоҷон Ғафуров, Турсун Ўлҷабоев, Ҷаббор Расуллов, Раҳмон Набиев, Қаҳҳор Маҳкамов ва Эмомалӣ Раҳмон қору фаъолият кардааст.

Низорамоҳ Зарифова 6-уми ноябри соли 1923 дар деҳаи Шехвеси ноҳияи Ховалинг ба дунё омадааст. Падараш Одина Махсум (1896-1928) дар деҳаи Мазори Ҳазрати Султон камол ёфта, аз зумраи ашхоси донишманд будааст. Модараш Шарифамоҳ ҳамчун зани хунарманд байни мардум маҳбубият дошт. Авлодони модарӣ ва падарияш шахсони босавод, донишманд, номдору номбардор ва маъруфу машҳури замони ҳеш, хатмкардагони мадрасаҳои Мазори Ҳазрати Султон, Қуллаки Шехвесӣ ва Бухоро буда, истеъдоди баланди модарзодӣ доштанд.

Оилаи онҳо аз Ховалинг ба деҳаи Пушиёни Поёни ноҳияи Восеъ кӯчид. Падараш Одина дар шашсолагии Низорамоҳ аз дунё раҳти сафар баста, ӯ, акаш Абдулазиз, хоҳараш Рухсорамоҳи шашмоҳа дар тарбияи модараш Шарифамоҳ мемонанд. Баъдтар, модараш ба Зариф ном сокини хамин деҳа хонадор мешавад ва Низорамоҳ дар тарбияи ӯ ба воя мерасад ва насабаш низ аз номи ин мард аст.

Низорамоҳ Зарифова Омӯзишгоҳи омӯзгории Кӯлоб (соли 1941)-ро хатм карда, дар вазифаҳои мудирӣ шӯбаи кумитаи комсомол ва мудирӣ шӯбаи кадрҳои кумитроияи шаҳри Кӯлоб (солҳои 1941-1945), мудирӣ шӯбаи мактабҳои кумитаи комсомоли вилояти Кӯлоб (солҳои 1945-1947), мудирӣ шӯбаи занони кумитаи хизбии вилояти Кӯлоб (солҳои 1947-1952) фаъолият намудааст. Пас аз хатми мактаби олии хизбии шаҳри Москва (соли 1955), мудирӣ шӯбаи занони КМ ҲК Тоҷикистон (солҳои 1955-1956), котиби КМ ПК Тоҷикистон (солҳои 1956-1966), муовини раиси Президиуми Шӯрои Олии ҶШС Тоҷикистон (солҳои 1966-1978) интихоб гашта, дар иҷрои вазифаҳо барои дигарон намунаи ибрат буд. Чандин маротиба вакили Шӯрои Олии РСФСР Тоҷикистон ва СССР интихоб гаштааст.

Хизматҳои арзандаш бо ду ордени Ленин, се ордени Байраки Сурхи Меҳнат, ду ордени

«Нишони фахрӣ», се медал ва ифтихорномаҳои Президиуми Совети Олии СССР ва РСФСР Тоҷикистон кадр шудаанд.

Низорамоҳ Зарифова дар солҳои ҷанги таҳмилии шаҳрвандӣ дар паҳлуи Пешвои миллат қарор гирифта, барои барқарор кардани соҳти конститутсионӣ ва истиқрори сулҳу осоиштагӣ ва ваҳдату ягонагӣ дар Тоҷикистон талош кардааст. Дар ҳайати ҳукумати Тоҷикистони навин низ фаъолият карда, нахустин раиси Кумитаи қор бо занон ва оилаи кишвар буд.

Гарчанде Низорамоҳ Зарифова солҳои охир бознишаста буд, вале пайваста дар чорабиниҳои иштирок ва суҳанронӣ намуда, ба бонувони сиёсатмадор маслиҳату машварат меод.

Ў аз ҷумлаи сиёсатмадороне буд, ки ҳамеша барои беҳбудии рӯзгори мардум талош мекард. Дар як суҳбаташ номбурда фалсафаи сиёсии ҳешро чунин баён карда буд: «Сиёсатмадор нафарест, ки на барои худ, балки барои миллат қор мекунад, аз манфиатҳои шахсияш мегузарад».

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон соли гузашта дар паёми табриқоти ҳеш бахшида ба 100-солагии ходими сиёсӣ давлатӣ, собиқадори меҳнат Низорамоҳ Зарифова таъкид кардаанд:

**«Низорамоҳ Зарифова, наҷибтарин хислат ва қоре, ки инсон дар тӯли ҳаёти худ метавонад анҷом диҳад, хизмати шоиста ба халқу Ватан ва миллати ҳеш аст, ки умри бобарақати Шумо намунаи барҷастаи он аст. Тамоми ҳаёти пуршебу фарози Шумо бо таърих ва тақдири Тоҷикистони азиз вобаста мебошад. Бонӯе, ки аз ҳеч мушкул нахаросида, тамоми ҳаёт ва фаъолияти ҳешро ба рӯзгори миллати худ пайванд додааст, дарси ибрат ва ифтихори занону бонувони тоҷик ба шумор меравад. Яъне, Шумо яке аз шахсиятҳои намоёни сиёсат, иҷтимоӣ ва фарҳанги миллии ҳастед, ки матонат ва масъулиятшиносии Шумо имрӯз барои садҳо нафар занону бонувон намунаи фаъолияти содиқона ба давлат ва халқи Тоҷикистон мебошад».**

Ин баҳои сарвари давлат инъикосгари қору рӯзгори сиёсатмадори барҷаста, ходими давлативу ҷамъиятӣ Низорамоҳ Зарифова аст, ки шомии 30-юми ноябр дар синни 101-солагии аз олам даргузашт.

**Шоиства ИСМАТЗОДА,  
ходими илмии Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии ба номи Аҳмади Дониш**



# ШАЙХ РАШИД ИБНИ САИД - ҲОКИМИ ДУРБИН

(Аввалаш дар шумораҳои гузашта)

Дарсҳои шайх Рашид ибни Саид беохиранд. Ӯ тачасумгари қудрат буд. Ӯ омӯзгор буд. Ӯ Ҳоким буд ва муҳимтар аз ҳама - ӯ падари ҳамагон буд.

Рӯзи ӯ бо намози бомдод, Фаҷр, оғоз мешуд ва маҳз аз ӯ ман омӯхта, ки ҳар рӯзро бо намоз оғоз кунам.

Падарам бомдод аз ҳоб меҳест, то намоз хонад ва пас аз он фавран аз паси қор мешуд. Ӯ қорро аз назорати иҷрои лоиҳаҳои қорӣ оғоз мекард. Пеш аз нахор ӯ одатан дар назди қаср менишаст ва мансабдорро қабул мекард, пас аз он ба дафтари худ дар наздикии халиҷи Дубай-Крик мерафт, то бо роҳбарони лоиҳаҳо мулоқот кунад. Ба ман писанд буд, ки падарамро гӯш кунам, вақте ки ӯ онҳоро дар бораи пешрафти рушди лоиҳаҳои гуногун пурсон мешуд. Онҳо ҳамеша дар ҳайрат мемонданд, ки ӯ аз ҳуди онҳо дар бораи қори онҳо бештар медонад, зеро ӯ ҳар рӯз субҳи барвақт аз иншоот боздид мекард. Баъд аз он ӯ ба хона бармегашт, то нахори, ки модарам барои ӯ омода карда буд, бихӯрад.

Падарам на танҳо як маротиба дар як рӯз бо мардум мулоқот мекард, балки пас аз намози аср (намози пеш аз ғуруби офтоб) ва мағриб (намози шом) низ боз мулоқот мегузаронд.

Сафари зуд-зуд ба иншооти шаҳр се бартари дошт. Аввалан, ҳар як роҳбари лоиҳа медонист, ки барои беъътӣ-ноӣ ӯ сустӣ чой нест. Дувум, дастаҳо, ки рӯи ин лоиҳаҳо қор мекарданд, медонистанд, ки шайх Рашид ба лоиҳаҳо тавҷуҳ дорад ва ба онҳо диққат медиҳад. Ин онҳоро водор мекард, то саҳттар қор кунанд ва ба дастовардҳои бештар талош намоянд. Савум, ин рушди коррупсия ва қонуншиканиҳои молиявиро пешгирӣ мекард - ҳар як пудратчӣ ва мансабдор медонистанд, ки онҳо зеро назорати ҷиддии шайх Рашид қарор доранд. Дидан қардани ӯ аз иншоот барои қарордон паём ва барои роҳбарон ва мансабдорон дарс буд.

Аз як тараф, шайх Рашид ҳамеша кӯшиш мекард, ки обрӯи Дубайро нигоҳ дорад ва меқӯшид, ки ҳама пардохторо ба пудратчиён ва соҳибкорон зуд ва мунтазам анҷом диҳад. Ӯ мегуфт, ки сарвати аслии мо обрӯи мост дар байни тоҷирон. Аз тарафи дигар,



Бо падар ва бародарам шайх Ҳамдан ибни Рашид Ал Мактум, соли 1963

ӯ ҳеч гоҳ ягон манипулятсияро нисбати қонунҳо ӯ қоидаҳо қабул намекард.

Падарам як аспӣ зебоеро парвариш мекард, ки ӯро Саклавӣ меномид. Ӯро аз шишача ғизо меод, ром мекард ва таълим меод - ҳамаи инро ӯ худаш мекард. Саклавӣ, ки шайх Рашидро дӯст меод, қалон шуд ва шайх Рашид низ ӯро дӯст меод. Ӯ шомгоҳон аспаворӣ мекард, вақте ки боз аз иншооти сохтмонӣ боздид мекард. Дар хона, аспӣ ӯ озодона дар атрофи аспхона мегафт ва дар охир то дари қаср мерасид. Падарам ба Саклавӣ омӯхта буд, ки вақте ӯ дасташро мебардошт, пойи пешашро бардорад ва ба як зону нишинад бо фармони ӯ. Падарам ҳеч гоҳ Саклавиро намебаст. Ӯ ба майдончаҳои лоиҳаҳо мерафт, аспро бе банд мегузашт. Саклавӣ паси падарам мерафт, мисли як ғуломи итоаткор ва сипас паси ӯ меистод, вақте ки ӯ бо роҳбарони иншоот суҳбат мекард. Ман Саклавиро дӯст меод, зеро фаҳмидам, ки мо ҳислатҳо

**ПАДАРАМ ҲЕЧ ГОҲ САКЛАВИРО НАМЕБАСТ. Ӯ БА МАЙДОНЧАҲОИ ЛОИҲАҲО МЕРАФТ, АСПРО БЕ БАНД МЕГУЗОШТ. САКЛАВӢ ПАСИ ПАДАРАМ МЕРАФТ, МИСЛИ ЯК ҒУЛОМИ ИТОАТКОР ВА СИПАС ПАСИ Ӯ МЕИСТОД, ВАҚТЕ КИ Ӯ БО РОҲБАРОНИ ИНШООТ СУҲБАТ МЕКАРД.**

ва эҳсоси мушобеҳ доштем.

Шайх Рашид идорае дошт, ки дар бандари Дубай-Крик қойгир буд. Тавассути тирезаи шишагӣ зебо, ки ба қари борбардорӣ менигарист, ӯ ҳаракати киштиҳо, молҳо ва ашёи хом, инчунин боркунӣ ва борфарорӣ онҳоро мушоҳида мекард. Ӯ ҳаммаи киштиҳо ва соҳибнашонро мешинохт. Ӯ ҳатто ҳаҷми молҳо ва ашёи хомро дар маҳал медонист. Вақте ки баъзе тоҷирони нав кӯшиш мекарданд аз пардохти бочҳои гумрукӣ қанорагирӣ кунанд, бо шикоятҳо муроҷиат менамуданд, шайх Рашид ба онҳо ӯдрас мекард дар бораи киштиҳоашон ва

тиҷорати шуқфандашон, шарҳ меод, ки ҳукумат ҳақ дорад ҳиссаи худро талаб кунад. Тоҷирон ҳамеша аз он хайрон мешуданд, ки шайх Рашид дар бораи фаъолияти тиҷорати онҳо тавассути ҳаҷми медонад, барои ин онҳо ба ӯ эҳтироми зиёд ва қадриносии нишон меоданд.

Аз аввал падарам диққати худро ба рушди бандари Крик равона кард. Ҳадафи муҳимтарин барои ӯ васеъ кардан, чуқур кардан ва қушодани роҳи обӣ барои қабули киштиҳои қалонтар буд. Бо ин мақсад шайх Рашид фармон дод, ки бандар чуқур карда шавад. Санг ва реге, ки истихроҷ мешуд, барои барқарор қардани худудҳо, ки мунтазам аз қониби мавҷҳо зеро об мемонданд, истифода мешуд. Сипас ин заминҳо фурӯхта мешуданд, то хароҷоти қорро пӯшонанд. Дар натиҷа, Крик чуқуртар шуд ва киштиҳои бештар қалонтарро қалб кард, ки ба рушди минбаъдаи тиҷорат дар Дубай мусоидат намуд. Аз он лаҳза ман аз падарам ишқи лоиҳаҳоеро, ки шаҳро бехтар мекунад, ба мерос гирифтам.

Даврони ҳукмронии падарам бо фаровонии лоиҳаҳо, ки ӯ оғоз кард, ҳос буд, аз ҷумла қушодани бандари Дубай-Крик ва Фурудгоҳи байналмилалӣ Дубай, инчунин ширкатҳо дар соҳаи телекоммуникатсия, обтаъминкунӣ ва барқ. Ғайр аз ин, ӯ тақмили бе-морхонаи Ал Мактум ва дигар сармоягузориҳо дар рушди иҷтимоӣ назорат мекард. Диди ман дар бораи роҳбар, ҳоҳ дар ҳукумат ӯ дар тиҷорат, шахсе аст, ки пешрафтро амалӣ мекунад, месозад ва ба дигарон хидмат мекунад.

Аз синни хурдӣ ман дарси муҳим гирифтам, ки роҳбар шахсе аст, ки барои татбиқи самараноки лоиҳаҳо қобилият дорад. Ман ҳамчунин омӯхтаам, ки ҳар дирхам арзиш дорад ва бояд бо заковат сарф шавад. Фарҳанги идорақунӣ, ки аз қониби шайх Рашид ибни Саид офарида шудааст, бар принсипҳои хароҷоти оқилона ва худдорӣ қардани ҳукумат аз амалҳои исрофқорӣ асос ёфтааст. Яке аз қалидҳои муваффақияти Дубай - ин арзишҳои идорақунӣ аст, ки шайх Рашид ворид кардааст, арзишҳо, ки ҳоло кишварро муайян мекунад ва аз қониби тамоми мардум қабул шудаанд.

(Давом дорад)

**PRESSA.TJ**

СОМОАИ НАШРИЯИ ТОҶИКИСТОН

**ХАБАРҲОИ  
ТОҶИКИСТОН ВА ҶАҶОН**

FIFA

ТОҶИКИСТОН ДАР РЕЙТИНГИ ҶАҲОНӢ ЯК  
ЗИНА БОЛО ШУД

Дасти мунтахаби Тоҷикистон дар раддабандии нави тимҳои миллӣ, ки дар вебгоҳи расмии Федератсияи байналмилалӣ футбол (FIFA) нашр шуд, як зина боло рафт.

Дасти мунтахаби Тоҷикистон ҳоло дар раддабандии ФИФА дар зинаи 104-ум қарор дорад. Дасти дар ҳисоби худ 1203,08 имтиёз дорад, ки назар ба наشري қаблӣ 6,1 ҳол зиёд аст. Дасти мунтахаби футбол Тоҷикистон дар моҳи ноябр ду бозии дӯстона анҷом дод, ки



дар харду пирӯз шуд. Шогирдони Гела Шекиладзе футболбозони кишвари Непалро бо ҳисоби 4:0 ва Афғонистонро бо ҳисоби 3:1 мағлуб карданд. Миёни дастаҳои Осиё дасти мунтахаби Тоҷикистон аз тимҳои миллии Қирғизистон (ҷойи 107-уми ҷаҳон), Лубнон (112), Кореяи Шимоли (114), Ветнам (117), Индонезия (125), Ҳиндустон (127) ва дигарон пештар буда, зинаи 17-умро ишғол мекунад.

РЕЗААХБОР



Дар ҳоли ҳозир Тоҷикистонро дар UFC ҷаҳор варзишгар намояндагӣ мекунад ва се нафари онҳо ба зудӣ набардҳои худро баргузор мекунад. Нурулло Алиев (9-0, UFC 1-0) ва Янал Ашмоз (8-1, UFC 2-1) 11-уми январ дар UFC Fight Night 249 дар Лас Вегас мубориза мекунанд. 18-уми январ Муин Ғафуров (19-6, UFC 1-2) бо Риня Накамураи ҷопонӣ (9-0, UFC 3-0) дар UFC 311 дар Арабистони Саудӣ набард мекунад. Муҳаммад Наимов (UFC 3-1, 11-3) 1-уми феврал дар UFC Fight Night 250 дар Риёз (Саудӣ) бо Каан Офли аз Австралия (UFC 0-1, 13-3-1) қувваозмоӣ мекунад.

\*\*\*

Бозихои осиеии наврасон-2025, ки қарор буд Тошканд мизбонӣ кунад, акнун дар Баҳрайн баргузор мешавад. Ин тасмиро Шӯрои олимпии Осиё (ШОА) гирифта, ҳаққи мизбонии мусобикотро ба кишвари дигар додааст. Қумитаи миллии олимпии Ўзбекистон ба ШОА нома ирсол карда, гуфтааст, ки имкони баргузорию Бозихои осиеии наврасонро дар моҳи сентябри соли 2025 надорад, зеро соҳтмони шаҳраки олимпии Тошканд дар муҳлати муайяншуда ба охир намерасад.

\*\*\*

Дар Чиангмаи Тайланд дар Чемпионати бокси Осиё 9 муштзани тоҷик иштирокдоранд. Дар рӯзҳои аввали ин мусобика Шаҳобҷон Шуқуров (71 кг), Миҷгона Самадова (57 кг) ва Меҳрон Шафиев (-48 кг) ғалаба карда, ба даври дуюм роҳ ёфтанд. Абдумалик Болтаев (80 кг) дар даври аввал ноқом гардид. Мусобика то 12-уми декабр идома мекунад.

\*\*\*

Дасти мунтахаби Тоҷикистон тахти раҳбарии мураббӣ Комил Боймуродов дар чемпионати ҷаҳонии чиу-читсу, ки бо ширкати зиёда аз 6 ҳазор варзишгар аз тамоми ҷаҳон дар Абу-Забӣ (АМА) баргузор шуд, қомеъ шуданд. Исмоил Зиеёв, Файз Зиеёв, Мустафо Шерализода ва Судайс Соҳибзода чемпиони ҷаҳон гардида, Сухроб Холов, Муҳаммад Соҳибзода ва Ҳикматшоҳ Сатторов медалҳои нуқра гирифтанд.

ЛИГАИ ЧЕМПИОНҲО-2

БОХТИ «ИСТИҚЛОЛ» АЗ «СИПОҲОН»  
ДАР МАЙДОНИ ХУД



Дасти футболи «Истиклол»-и Душанбе дар даври охири марҳилаи гурӯҳии Лигаи дуюми чемпионҳои Осиё дар майдони худ аз дасти «Сипохон»-и Эрон бо ҳисоби 0:2 мувоҷеҳи бохт гардид.

Дар воҳурии дигари гурӯҳи «С» дасти «Шарча» дар сафар бар «Ал-Ваҳдат» бо ҳисоби 3:1 зафар ёфт. Аз рӯи натиҷаи бозихои гурӯҳӣ «Шарча» бо 13 имтиёз ва «Ал-Ваҳдат» бо гирифтани 11 ҳол ба даври плей-офф роҳат гирифтанд. «Сипохон» ва «Истиклол» аз идомаи мубо-

ризаҳо маҳрум шуданд. Ҳамин тавр, «Истиклол» дар шаш бозии марҳилаи гурӯҳӣ шикаст хӯрда, бидуни имтиёз дар зинаи охир қарор гирифт. Дасти дар ҳамаи ин шаш бозӣ ҳамагӣ як гол задааст. Бозии аввали «Истиклол» бо «Сипохон» дар сафар бо ҳисоби 0:4 бар нафъи эронӣҳо ба анҷом расида буд. Дар марҳилаи гурӯҳӣ «Истиклол» аз «Шарча» дар сафар бо ҳисоби 0:1 ва дар Душанбе бо ҳисоби 1:3 мағлуб шуда буд. Ҳамчунин, дасти дар бозӣ бо «Ал-Ваҳдат»-и Урдун низ ду бор бо ҳисоби яхкалеи 0:1 ба шикаст рӯ ба рӯ шуд.

БОКС

ПИРӢЗИИ АСРОР ВОҲИДОВ  
БАР МУШТЗАНИ ӮЗБЕКИСТОН

Муштзани тоҷик Асрор Воҳидов бо намояндаи Ўзбекистон Шохбозбек Толибҷонов дар як мусобика аз RCC Boxing Promotions рӯзи 1-уми декабр ба ринг баромаданд. Онҳо дар вазни 55,2 килограмм дар шаш раунд набард карданд.

Дар ин мусобика, ки дар Екатеринбург Русия баргузор шуд, намояндаи Қазоқистон Евгений Павлов рақиби Воҳидов (13-1, 7 КО) эълон шуд, вале баъдан ин набард аз рӯйхат ҳазф шуд. Ба ҷойи



ин набард муборизаи Шохбозбек Толибҷонов (2-2, 1 КО) бо Воҳидов баргузор шуд.

Мубориза тамоми шаш раунд давом кард ва Асрор Воҳидов бо ақсарияти овози доварон - 57:57, 59:55, 59:55 пирӯз доништа шуд.

Воҳидов арз кардааст, ки дигар ба бокси ғайрикасбӣ барнамегардад ва ният дорад, ки дар набардҳои хирфай ширкат карда, унвони чемпиони ҷаҳонро соҳиб шавад.

ЛИГАИ ЯКУМ

«ХУЛБУК» ЗИНАИ ЯКУМРО СОҲИБ ШУД

Дасти «Хулбук» аз ноҳияи Восеъ дар мавсими 2024 ғолиби Лигаи якуми футболи Тоҷикистон шуд.

«Хулбук» аз 24 бозӣ дар Лигаи якум 62 имтиёз ба даст овард. Акнун агар дасти марҳилаи муҷавизгириро низ сарбаландона пушти сар кунад, ба Лигаи олий роҳат мегирад. Дасти «Парвоз» аз Фурудгоҳи байналмилалӣ Хучанд бо 60 имтиёз дар зинаи дуюм ҷой гирифт. Ин дасти барои ба Лигаи олий баромадан бояд бо дасти зинаи 11-уми Лигаи олий ду бозӣ анҷом диҳад. Ҳамин



тавр «Парвоз» бояд бо дасти «Панҷшер»-и ноҳияи Чалолиддини Балхӣ бозӣ кунад.

Натиҷаи ин бозихо баъди 7-уми декабр маълум мешавад.

Ҳамин тавр, дастаҳо ба таври зайл дар ҷадвал ҷой гирифтанд:

1. Хулбук (Восеъ) - 62
2. Парвоз (Хучанд) - 60
3. Моҳир (Ёвон) - 48
4. Сомон (Данғара) - 46
5. Шодмон (Ҳисор) - 37
6. Саройкамар (Панҷ) - 33
7. Саразм (Панҷакент) - 32
8. Ёқут (Ваҳдат) - 27
9. Сардор (Турсунзода) - 25
10. Душанбе (Душанбе) - 23
11. Сарҳадҷӣ (Ҳамадонӣ) - 19
12. Исфара (Исфара) - 15
13. Файзқанд (Восеъ) - 13

## БОИМ БОЗДОШТ ШУД? Ё КИСТ?

Иброҳим Сафаров, машҳур бо лақаби “Боим”, сокини 53-солаи шаҳри Душанбе, ки номаш борҳо бо фурӯшу интиқоли маводи муҳаддир расонай шудааст, дар Туркия боздошт ва ба Тоҷикистон истирдод шудааст.

Дар ин бора Радиои Озодӣ хабар дода, менависад, ки Иброҳим Сафаров дар аввали моҳи октябр аз Истанбул ба Душанбе оварда шуд.

“Ё ба таъсиси шабакаи фурӯши хабҳои экстази” ва “нигаҳдори сиҳо айбдор мешавад”, - гуфтааст як манбаъ.

Мақомоти кишвар то ҳол дар бораи боздошту ба Тоҷикистон истирдод шудани “Боим” ҳарфе нагуфтаанд.



“Боим” соли 2006 дар Русия бо 200 кило ҳероин дастгир ва ба 19 соли зиндон маҳкум шуда буд. Мақомоти Русия мегуфтанд, ки шабакаи таҳти раҳбарии “Боим” ҳар сол ба бозори сиҳи он кишвар

то 4,5 тонна маводи муҳаддир ворид мекард. Дар матбуоти Русия ўро машҳуртарин наркобарони тоҷик ном мебарданд. Ё баъди чанд сол ба озодӣ баромад.

Баъдан низ исми Иброҳим Сафаров бо интиқоли фурӯши микдори бузурги маводи муҳаддир дар Тоҷикистон расонай шуда буд.

Вазорати қорҳои дохилии Тоҷикистон дар моҳи июли имсол Комрон Ҳамроев, сокини 28-солаи шаҳри Душанберо бо гумони фурӯши “ҳабҳои экстази” боздошт карда, ўро аз наздикони “Боим” ном бурда буд. Иброҳим Сафаров соли 1971 дар маҳаллаи Калинини шаҳри Душанбе таваллуд шуда, қаблан ба ҳайси сартарош қор мекард.



Суди ноҳияи Синои шаҳри Душанбе Файзи Олӣ (Файзалӣ Юлдошев), вакили муҳофези тоҷикро ба 2,5 сол зиндони низомаш саҳт маҳкум кардааст.

Расонаҳо менависанд, ки ҳуқми Файзи Олӣ рӯзи 29-уми ноябр содир шудааст. Суд ин вакили дифои 74-соларо ба “дурӯғӣ” нисбат ба қормандони Прокуратура гунаҳқор донистааст. Гуфта мешавад, ки Файзи Олӣ баъд аз эълони ҳуқм аз толори додгоҳ ба ҳабс гирифта шуд.

## ҚАТЛИ ПИСАР АЗ ҚОНИБИ МОИНДАР

Дар ноҳияи Зафаробод як қавонзани 28-сола бо гумони қуштори писарандари ноболиғаш дастгир шудааст. Дар ин бора ВКД хабар медиҳад.

Гуфта мешавад, ки ҳасади ноболиғ Комронҷон Ниёзови 9-сола дар ҳуҷраи хоби манзили истиқоматиаш бо аломатҳои марги маҷбурӣ ёфт шудааст.

Ҳодиса шаби 14 ба 15-уми ноябр дар қамоати Меҳнатободи ин ноҳия рух додааст. Мақомот муайян кардаанд, ки ў бо роҳи бӯғӣ қардан қушта шудааст.



“Модарандари қавон аз ҳиссиёти бадбинӣ ва қинаву адовати оилавӣ фарзанди ўғайшро, ки шаби ҳодиса барои ҳамроҳӣ қардан дар ҳуҷраи ў қарор дошт, ҳангоми хоб буданаш, гулӯяшро бӯғӣ қарда, ба ҳалокат расонидааст”, - иттилоъ медиҳад манбаъ.

Дар гузориш гуфта мешавад, ки гумонбаршаванда 2 сол пеш бо падари ин кӯдак оиладор шуда, аз 2 фарзанд доштани ў оғоз буда ва тарбияи онҳоро ба уҳда гирифта будааст.

Барои муайян қардани сабаби қуштор мақомот боз чанд фарзияро тафтиш хоҳанд қард.

Ҳоло нисбати ин қавонзан бо қисми 2-и моддаи 104 (Одамқушӣ) Кодекси қиноятӣ парвандаи қиноятӣ оғоз қарда шуда, гумонбаршаванда дар ҳабси пешакӣ қарор дорад.



Бонки миллии Тоҷикистон хабарҳои фейкии пахншударо дар ҳусуси барқарордонидани пулҳои онҳое, ки дуздаи шудааст, рад қард. Ин ниҳод бо нашри як баёния хабар дод, ки эълонҳои нашршуда ба Бонки миллии Тоҷикистон тааллуқ надоранд.

“Бинобар ин ба онҳо бовар нақунед ва ба шахсони бегона маълумоти шахсии ҳудро, аз ҷумла: ному насаб, рақами қорти бонкӣ ва рамзҳои маҳфие, ки тавассути СМС паём ворид мегарданд, пешниҳод нақунед!”, - иттилоъ медиҳад манбаъ. Ёдовар мешавем, ки қанде пеш Прокуратураи генералӣ ва Раёсати ВКД дар шаҳри Душанбе соқинонро аз қаллобҳои дар “Телеграм” ҳушдор дода буданд.

## БОЗДОШТИ ДОЯИ БЕРАҲМ

Мақомоти милитсияи Суғд занеро барои озору шиканҷаи як кӯдаки 2-сола боздошт қардаанд. Ин зан соқини 47-солаи ноҳияи Бобоҷон Ғафуров буда, тифлеро, ки доягӣ мекард, наздики се моҳ мавриди латуқуби шадид қарор додааст.

Дар ин бора Раёсати ВКД дар вилояти Суғд хабар медиҳад. Аз ин зан Мафтуна Аҳмадҷоноваи 47-сола ном бурдаанд, ки фарзанди 2-солаи духтари амақашро бар ивази пул доягӣ мекард. Модари кӯдак дар муҳожирати меҳнатӣ қарор дошта,



тибқи маҳлиҳат бояд ба доя ҳар моҳ 15 ҳазор рубли русӣ мефиристодааст.

Қормандони мақомоти милитсияи тифлро бо дастони баста дар ҳонаи Мафтуна Аҳмадҷонова дарёфта-

анд ва маълум шудааст, ки кӯдак дар муддати қариб се моҳ ҳамеша мавриди азобу шиканҷа қарор гирифтааст. Мафтуна Аҳмадҷонова гуфтааст, ки модари кӯдак вақти фарзандашро супурдан хоҳиш қарда буд, ки дар тарбияташ саҳтгир шав ва агар беодобӣ қард, зан.

Айни замон нисбати ин зан барои азобу уқубат нисбати ноболиғ (қисми 2, моддаи 117) парвандаи қиноятӣ оғоз шуда, ў дар ҳабси пешакӣ қарор дорад. Ин банди қонунғузори аз 3 то 7 соли ҳабсро пешбинӣ меқунад.



Дар Суғд ду кӯдак ба дарё афтоданд. Яке ба ҳалокат расид, дуомашро қустуҷӯ доранд. Писарак ва духтараки ғарқшуда амақбачаҳо будаанд.

## ПАРВАНДАИ ҚИНОЯТӢ БАРОИ САРКАШӢ АЗ ХИЗМАТ

Нисбати қавони 26-солаи соқини ноҳияи Б. Ғафуров парвандаи қиноятӣ боз шудааст. Дар ин бора ВКД хабар дод.

Гуфта мешавад, ки ин қавон 30-юми июли соли 2024 аз комиссияи тиббии Комиссариати ҳарбӣ гузашта, қобил ба хизмати ҳарбӣ дониста шудааст. Вале баъди гирифтани даъватнома «бе ягон сабаби узрнок ба қо-



миссариати ҳарбӣ ҳозир нашудааст».

Ба иттилои ВКД, бар зидди ин қавон мувофиқи қисми 1, моддаи 343 Кодекси қиноятӣ (Сарқашӣ аз хизмати ҳарбӣ ва алтернативӣ) парвандаи қиноятӣ оғоз қарда шудааст ва тафтишот идома дорад.

Мувофиқи ин банди Кодекси қиноятӣ қавонро аз 36 ҳазор то 72 ҳазор сомонӣ қарима ё ду соли зиндон таҳдид меқунад.

Аз рӯи маълумоти маркази матбуоти КҲФ, ҳодиса 28-уми ноябр дар деҳаи Оббурдон, қамоати дехоти Иван Тоҷик, ноҳияи Қӯхистони Мастқох рух дод. Писараки 11 ва духтараки 12-сола дар вақти тоза қардани боғ, ки дар доманаи қӯҳи назди дарёи Зарафшон қойгир буд, ба дарё афтоданд. Қормандони шӯбаи КҲФ дар яққоягӣ бо аҳолии маҳаллӣ қорҳои қустуҷӯиро идома медиҳанд.

## ПАРҶЕЗ БАЪДИ 30-СОЛАГӢ



**Барои ҷавон ва зебо мондан ба саломатӣ ва ғизои худ диққати ҷиддӣ додан лозим аст. Имрӯз мо ба шумо дар бораи хӯрданиҳое маълумот медиҳем, ки баъди 30-солагӣ зиёд истеъмоли намуданашон ба саломатӣ зиён расонида, боиси пайдоиши ожангҳои бармаҳал ва пеш аз муҳлат пир шудани инсон мегарданд.**

### ШАКАР

Шакари аз ҳад зиёд метавонад боиси паст шудани ҳассосияти инсулин гардад. Илова бар ин, он пайдоиши ожангҳои метезонад.

### НАМАК

Истеъмоли хӯрокҳои аз ҳад шӯр ва сернамак метавонад фишори хунро

баланд гардонида, ҳатари гирифтورشавӣ ба инсултро зиёд созад.

### НҶШОКИҶОИ СПИРТӢ

Калорияи машрубот ва нӯшокиҳои спиртӣ хеле баланд аст ва сатҳи инсулинро зиёд мекунад.

### КОФЕИН

Кофеин ба системаи асаб таъсири манфӣ мерасонад, хобро ҳалалдор мекунад. Набудани хоб ҷараёни пиршавиро метезонад.

### САРШИР

Саршир (сливки) хеле рағгин аст, вазни баданро зиёд намуда, ба кори дил, буғумҳо, фаъолияти майна ва гормонҳо таъсири бад мерасонад.

### РАВҒАНИ ЗАРД

Таркиби рағғанҳои трансӣ, аз ҷумла рағғани зард ба дилу буғумҳо таъсири бад дошта, боиси беморӣ мегардад.



## НИШОНАҶОИ ПАСТ ШУДАНИ ИММУНИТЕТ

Бо фарорасии фасли тирамоҳ шумораи одамоне, ки дар пушти дари табибон навбат мепоянд, меафзояд. Сабаб дар он аст, ки дар ин айём системаи муҳофизатии ҷисми инсон - иммунитет суст шуда, дигар ба муқобили бемориҳо фаъолна мубориза бурда наметавонад.

Табибон сабаби асосии заиф гаштани иммунитетро дар норасоии витамини минералҳо дар ҷисми инсон, нисбатан сардтар шудани ҳаво, қӯтоҳ шудани рӯзҳо ва норасоии нури офтоб маънидод менамоянд. Нишонаҳои асосии заиф гаштани иммунитет инҳоянд:

1. Дар ҷисми инсон коркарди ҳормони мелотонин, ки ҳоби орому бароҳати касро таъмин менамояд, паст шуда, одам худро беҳолу бемадор ва ҳаста эҳсос мекунад. Қобилияти меҳнатӣ паст шуда, одам ҳоболуд ва асабонӣ мешавад.

2. Коркарди фаъоли витамини Д3, ки ба организм барои аз худ намудани калтсий ёри мерасонад, заиф гашта, боиси рехтани мӯйи сар, бад шудани ҳолати дандонҳо ва зудшикан гаштани нохунҳо мегардад.

3. Ҳар қадаре, ки нурҳои ултрабунафш камтар шаванд, ҳамон андоза микроорганизмҳое, ки бемориҳои зуком, ОРВИ ва ОРЗ-ро ба вучуд меоранд, бештар шуда, бо ҳамин сабаб касалиҳои сироятӣ авҷ мегиранд.

## 4 ОДАТЕ, КИ ГУРДАРО БЕМОРИ МЕСОЗАНД

### Дер пешоб кардан

Ҳама сари он аст, ки пешобдон дар худ то 250-350 грамм обро нигоҳ дошта метавонад, вале дурудароз пешоб накардану бо пешобдони пур тоқат кардан боиси он мегардад, ки пешоб гашта ба гурдаҳо меравад.

### Бисёр нишастан

Рӯзи дароз дар як ҳолат нишаста кор кардан ё рӯзи худро ба ҳамин минвол сипарӣ намудан боиси ҳалалдор гаштани хун дар



ҷисм мегардад. Солим будан хоҳед, баъди ҳар як соат машқи бадан кунед.

### Зиёд қаҳва нӯшидан

Аз ҳад зиёд истеъмоли кардани қаҳва ба бофтаҳои гурда вазнинӣ меорад, кофеин бошад, хусусияти пешобронӣ дорад ва гурдахоро ба бошидат кор кардан водор месозад.

### Якбора хароб шудан

Яку якбора харобшавӣ ва норасоии ҷарбҳо сабаби ҳамидани гурдаҳо мегардад.

## Толёнома



**Ҳамал**  
21.03 - 20.04

Аввали ҳафта шубҳаву дудлагиятон дар мавриди он ки дуруст рафтормекунед ё не, зиёд мешавад. Ба эҳсосоти манфӣ дода нашавед, вазъият ба зудӣ рӯ ба беҳбудӣ меорад. Шуморо лозим аст, ки барои расидан ба ҳадафҳои худ шитоб накунед.



**Сағр**  
21.04 - 21.05

Ҳафтаи тағйирот фаро мерасад. Баъзеҳо кори бехтар меёбанд, нафаре аз кори хуб ба кори каммаош мегузарад. Аз руҳ додани ягон душворӣ руҳафтада нашавед, ҳамаш шумо муваққатӣ аст. Нимаи аввали ҳафта ба касе бовар накунед.



**Ҷавзо**  
22.05 - 21.06

Аввали ҳафта нафаре шуморо фиреб кардан меҳавад. Аз ҳучуми пинҳонии рақибон эҳтиёт шавед. Миёнаи ҳафта хеле серкор мешавад, бехтараш бо корҳои машғул шавед, ки хеле муҳим хастанд. Сафару саёҳатҳо бобарор мешаванд.



**Саратон**  
22.06 - 23.07

Мардоне, ки дар мучали саратон таваллуд шудаанд, бо шарофати шиносоии ногаҳонӣ ҳаёти худро тағйир дода метавонанд. Аз таваккал кардану ба кори нав сар кардан натарсед, ҳоло барор ҳамсафари шумо аст. Диққати бештари худро ба наздиқон равона созед.



**Асад**  
23.07 - 22.08

Аввали ҳафта ноҳушиҳои хурде ба саратон меоянд. Эҳтимол пойафзолотон дарида, калид ё корти худро гум мекунед. Дар ҳама ҳолат бояд худро ба даст гиред ва ин имтиҳони қисматро бо таъби ҳуш пушти сар намоед. Миёнаи ҳафта аз хариди қалон худдорӣ намоед.



**Сунбула**  
23.08 - 22.09

Ҳафта хеле бобарор бошад ҳам, се рӯзи аввал аз ҳад зиёд фаъолнокии нишон надихед. Рӯзи сешанбе ба ғалату хатоҳо роҳ доданатон имконпазир аст. Миёнаи ҳафта ба саломатӣ диққат диҳед, масунияти баданро мустаҳкам гардонед.



**Мизон**  
25.09 - 22.10

Шитоб накунед. Рафтори беандеша ва бошитоб боиси ба хато роҳ доданатон мегардад, ки ислоҳ карданаш кори душвор ва дарозмуддат аст. Ғурур ва тақаббур муносибататонро бо одамони даркорӣ вайрон месозад. Аз таваккал кардан низ худдорӣ намоед.



**Ақраб**  
23.10 - 22.11

На ҳама коратон бобарор анҷом меёбад. Барои дуруст қабул намудани вазъият ва сари қарори аниқ омадан душворӣ мекашед. Барои он ки обрӯятонро аз даст надихед, ба ваъдаи худ вафо кунед. Баъзеҳо пулро аз ҳад зиёд сарф карда, ба вазъи молиявиашон зарар мерасонанд.



**Қавс**  
25.11 - 21.12

Ҳафтаи ором аст. Қобилиятҳои эҷодиятон бедор мешаванд. Барои бо шуғли дӯстдоштаи худ ва дигар қорҳои бароятон гуворо машғул шудан вақт пайдо мекунед. Бо одамони хислаташон гуногун забон ёфтатон осон мегардад. Ҳафта барои қабули меҳмон мусоид аст.



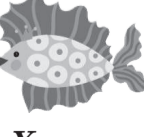
**Ҷаддӣ**  
22.12 - 20.11

Худро ба даст гиред. Ҳафтаи бобарор мешавад, ба шарте, ки аз муноқиша бо атрофиён худдорӣ намоед. Ба назаратон чунин менамояд, ки атрофиён ба қадри заҳматҳоятон намерасанду ношукрӣ мекунанд. Ба нофаҳмиҳои ночиз диққати зиёд надихед.



**Далв**  
21.01 - 19.02

Ҳама қор таъби дили шумо анҷом намеёбад. Сар задани тағйирот нақшаҳоятонро дигаргун сохта, таъбатон хира мегардад. Атрофиён барои рафъи мушкилиҳои худ ташвиш дода, вақтатонро мегиранд. Ба қоре, ки боиси рашики дӯстдоштаатон мегардад, даст назанед.



**Ҳут**  
20.02 - 20.03

Бодикқат бошед, дар ин ҳафта имкониятҳои хубро аз даст надихед. Бо нафароне забон меёбед, ки пештар ба муросо омаданатон душвор буд. Бо нафарони аҷиб шинос шуданатон имконпазир аст. Бо яке аз ҳамкорон ё шиносҳоятон муносибати ошиқона мекунед.

# НОМИ ЛОҲУТӢ ВА ТАВСИЯИ ҒАФУРОВ

Чанд сафҳа аз авроқи рангини  
зиндагии Мунира Шаҳидӣ

## РӯНАМОИИ КИТОБ ДАР БРИТАНИЯИ КАБИР

Дар Коллеҷи Кингси До-нишгоҳи овозадори дунё - Кембрич моҳи октябри соли қорӣ муаррифии китоби тозанашири Мунира Шаҳидӣ «Муколамаи фарҳангҳои Шарқу Ғарб дар асри 21», ки бо забони англисӣ низ тарҷума шудааст, баргузор гардид. Зимни муаррифи музокираи гарму самимие доир гардид. Аз ҷумла Мунира Шаҳидӣ ибраз наму-данд:

- Аслан омӯзиши илми адабиёти форсидагон дар Ғарб аз Британияи Кабир дар асри XIX ва аввали асри XX шуруъ шуд. Браун, Ар-бери, Николсон се чеҳраи намӯёни омӯзиши адабиёти форсидагон буда, роҳи ҳамроҳшавии ин адабиётро ба ҷаҳони англисдагон боз намуданд. Вале музокираҳои саҳт оид ба масъалаҳои таҳаввули афкор аз назари олимони англисдагон дур гашт. Хусусан дар замони муосир, ки дар минтақаи Осиёи Марказӣ дар асрҳои XV ва XVI сар шуд ва ба номҳои Ҷомӣ ва Навоӣ пай-вандӣ дорад. Лекин, сабаби як қадам пеш гузоштани Навоӣ аз устодаш Ҷомӣ он буд, ки Фарҳодро як қаҳра-мони зиндаи созандаи наҳре барои ташнагон қаламдод карда буд. Вале ҳуди Фарҳод шохзодаи чинист ва ошики маликаи хуросонӣ гашт. Ин як навоари муҳими ада-биёт дар самти муколамаи фарҳангҳо буд.

## МУНИРА - ОВАРАНДАИ НУР

Сталинобод. Баҳори соли 1943. Устод Абулқосим Лоҳутӣ шеърро иншо мена-моянд ба суроғи Зиёдулло Шаҳидӣ меоянд, то ба он оҳанг баста шаванд. Аммо дар ҷои қор, дар Театри опера ва балет Шаҳидиро намеёбанд. Хабар доданд, ки композитор соҳиби фарзанд шудааст ва ҳоло дар хонааш мебошад. Лоҳутӣ суроғи Шаҳидиро гирифта, ба хонашон ме-раванд. Аз дидани манзили хоксоронаи Шаҳидӣ Лоҳутӣ хайрон мешаванд:

- Наход ягона бастакори тоҷик дар ҷунин шароит

зиндагӣ наояд? Ин хона аст ё “зиндони муъминон”?

Сипас барои тавлиди фарзанд табрик намуда, ме-пурсанд, ки ба духтарча ном ниҳодед ё не?

- Ханӯз не.

- Пас исмашро Мунира гузоред, то минбаъд дар манзили шумо нуру сафо зиёд гардад.

Ҳамин тариқ, наху-стин фарзанди худро Зиёдулло Шаҳидӣ Му-нира ном мегузоранд.

## САФАР БА ҲИНДУСТОН

Мунира Шаҳидӣ сафарҳои зиёде ба хориҷи кишвар до-штанду доранд. Аммо аввалин сафари он кас ба хориҷ ба Ҳиндустон буд, ки барои тақдир минбаъдаи эҷодиашон тако-ни ҷиддие бахшид. Он замон дар ҳайати комсомол фаъо-лият мебуданд. Аммо падар ҳамеша таъкид мекарданд, ки ба ҷои сиёсат бехтар ме-шуд, Мунираи ҷавон ояндаи худро ба илм пайваст на-муда, ба аспирантура дохил шавад. Ҳамин тавр ҳам шуд ва ба ин сафари Ҳиндустон замина гузошт.

Дар шаҳри Дехлӣ аз Му-нира хоҳиш намуданд, ки дар назди ҷамъомадагон бо забони англисӣ баромад наояд. Ҳарчанд дар назди издиҳомии зиёде одамон Му-нира каме худро ноҳинҷор ҳис мекард, аммо худро ба даст гирифтани суҳанронӣ на-муд: “Дустони азиз, мо аз Иттифоқи Шӯравӣ омадем ва ҷӣ тавре ки медонед, дар мамлақати паҳновари мо 15 давлат мавҷуд аст ва ман аз Тоҷикистон ҳастам. Ҷун за-бони мо ҳам форсӣ аст, мо аз азал Бедилро медонему мехонем...”

Суҳанронии Мунира Шаҳидиро самимона ис-тиқбол намуданд. Сипас яке аз шоирони маъруфи хинд ба назди муаллима омада, хоҳиш намуд, ки пагоҳ дар як маҳфили онҳо, ки маҳз ба Мирзо Абдулқодир Бедил бахшида шудааст, иштирок ва суҳанронӣ наояд. Му-аллима онҳо низ баромад менамоянд. Рӯзи дигар дар яке аз рӯзномаҳои расмӣ Ҳиндустон мақолае бо акси муаллима бо номи “Тоҷик-



духтаре ки Бедилро меши-носад” ба нашр мерасад...

Роҳбари ҳайат, академик, хиндушиноси маъруф Е. П. Челишев аз донишу маҳорати суҳанронӣ ва ҷаҳонбинии Мунираи ҷавон ба ваҷд омада, тақлиф менамояд, ки ба аспирантура дохил шавад.

- Вақте ба Москва мера-сем, ман туро ба назди Бо-бочон Ғафуров мебарам, гуфтӯ. (Он вақт Б. Ғафуров директори Институти шарқ-шиносии академияи илмҳои СССР буданд).

## МУЛОҚОТ БО ҒАФУРОВ

Ҷун ба Москва расиданд, Челишев ба ваъдаи худ исто-да, Мунираро ба Институти шарқшиносии бурд. Яке аз олимони барҷаста Му-нираро ба назди Бобочон Ғафуров овард ва хост ӯро хубтар шинос наояд, ам-мо Ғафуров гапи ӯро бурида, гуфтанд:

- Ҷӣ, ту магар мехоҳӣ ба ман кӣ будани Шаҳидиро фаҳмонӣ? Мо худамон суҳ-бат мекунем!

Сипас аз Мунира пурси-данд, ки оиладор ҳастед?

- Бале, соҳиби духтарча ҳастам.

- Пас ба шумо дар ҳуди Душанбе ба пажӯҳиши илмӣ машғул шудан осонтар аст. Мебинам, ки тоҷикидон хуб аст, англисиатонро боз ҳам бехтар намуда, такмил

дихед. Ба наздикӣ дар Душанбе конфронси байналмилалии Кӯшо-ниён баргузор мегардад ва он ҷо ҳамчун тарҷу-мон хизмат мекунад. Ба Мирзоев занг мезанам, то ба шумо ягон мавзӯи мувофиқро, ки вобаста ба адабиёти Ғарб бо-шад, пайдо наояд.

Ҳамин тавр, дар Ду-шанбе бо Абдулғанӣ Мирзоев вохӯрданӣ мешаванд. Аммо ҷуръат намекунанд, ҷун шуни-да буданд, ки устод хеле саҳтгир ҳастанд. Пас аз конфронс гурӯҳи олимони аврупоиро ба Институти шарқшиносии бурда, вазиғаи тарҷумониро адо менамоянд. Ҳуди Мирзоев муаллимари шинохта, ёдовар мешаванд, ки Ғафуров дар бораи шумо ба ман гуфта буданд. Мир-зоев мегӯяд, ки мо шуморо ба муддати 6 моҳ месанҷем ва агар аз имтиҳонҳои мо гузаштед, сипас ба аспиран-тура қабул мекунем. Ҷамаи супоришхоро сарбаландона иҷро намуда, ба аспирантура дохил мешаванд. Барои тас-диқи мавзӯи рисола аз ҳуди Санкт-Петербург олимони на-моён А. Н. Болдирев омада буд. Муаллима ҳатто пеш аз муҳлати мукаддасгардида, дар соли 1972 рисолаи номза-дии худро дар мавзӯи “Мақо-ми китоби чорчилдаи Э. Г. Браун дар шинохти адабиёти форсии тоҷикӣ дар ҷаҳони имрӯз” тахти роҳбарии ака-демик Абдулғанӣ Мирзоев ва Андрей Евгеньевич Бертелс химоя менамоянд.

Зимни муҳокимаи рисола раиси шӯро Носирҷон Маъ-сумӣ гуфта буданд: “Як дух-тари ҷавон ҷуръат намуда, ба ҷунин мавзӯ даст задааст. Бояд эътироф наоем, ки мо забони англисиро на-медонем ва дар ин мавзӯ низ мутахассис нестем. Ба-рои ҳамин бехтар аст ба ҷои эродгириҳо ҷасурию наво-варию ин духтараки ҷавонро дастгирӣ наоем”.

Насрулло ТҶИЧИЗОДА

## МАВЛУДНОМА

### 5 ДЕКАБР

Мендел Биндер (1919-1991), 105-солагии содрӯзи доктори илми ҳуқуқ, профессор.

Хайридин Қосимӣ (1954), 70-солагии содрӯзи нависанда.

Озод Маликов (1964), 60-солагии содрӯзи кинорежиссёр, кинооператор.

Сайқал (Қунғурот Салимов) (1939), 85-со-лагии содрӯзи шоир.

Абдурахмон Сатторов (1909-1980), 115-солагии содрӯзи муаррих.

Барот Содиқов (1929), 95-солагии содрӯзи хунарданди театр.

### 6 ДЕКАБР

Алексей Дмитриев (1919-1944), 95-сола-гии содрӯзи ҷанговар, Қаҳрамони Иттифоқи Советӣ.

Николай Колесник (1904-1979), 120-сола-гии содрӯзи доктори илми биологӣ.

Мӯбинҷон Юсуфӣ (1939), 85-солагии содрӯзи нависанда, Корманди шоистаи Тоҷикистон.

### 7 ДЕКАБР

Тӯйдӣ Бобиева (1924-1996), 100-солагии содрӯзи хунарданди театр, Хунарпешаи шо-истаи Тоҷикистон.

Геннадий Исов (1944), 80-солагии содрӯ-зи доктори илми филологӣ, профессор.

Бобо Мирзоев (1924), 100-солагии содрӯ-зи арбоби давлатӣ.

Юсуф Норматов (1944), 80-солагии содрӯ-зи олимони соҳаи тиб.

### 8 ДЕКАБР

Айманҷон Анваров (1939-2001), 85-сола-гии содрӯзи доктори илми тиб, профессор.

Бобо Маҳкамов (1919-1989), 105-солагии содрӯзи генерал-лейтенант.

Мирзоватан Миров (1949), 75-солагии содрӯзи хунарданд ва режиссёри театр, оҳангсоз, сароянда, Хунарпешаи халқии Тоҷикистон, Ходими шоистаи хунари ҷумҳурий, дорандаи Ҷоизаи давлатии ба номи Рӯдакӣ.

Клемант Хуарт (1854-1926), 170-солагии содрӯзи шарқшиносии фаронсаӣ, муҳаққиқ ва мутарҷими осори адабӣ классики форс-тоҷик.

### 9 ДЕКАБР

Леонид Зимин (1909-1981), 115-солагии содрӯзи доктори илми тиб, профессор.

Евгений Лобенко (1939), 85-солагии содрӯзи оҳангсоз.

Талъат Нуруллоҷоҷаев (1939-2011), 85-со-лагии содрӯзи олимони соҳаи тиб.

### 10 ДЕКАБР

Алиҷон Юлдошев (1954), 70-солагии содрӯзи журналист-суратгир.

Искандар Бойзода (1954), 70-солагии содрӯзи сароянда, Хунарпешаи шоистаи Тоҷикистон.

Нурулло Додобоев (1944), 80-солагии содрӯзи олимони соҳаи педагогика.

Ҳусейн Насриддинов (1929), 95-солагии содрӯзи Ҷоғири халқии Тоҷикистон.

Юсуф Насрулло (1954), 70-солагии содрӯ-зи нависандаи ҳаҷвнигор.

Ҷангибек Улфатшоев (1964), 60-солагии содрӯзи журналист.

Сафаралӣ Сайфуллоев (1949), 75-солагии содрӯзи генерал-лейтенант.

Мавлуда Шарифова (1954), 70-солагии содрӯзи журналист.

### 11 ДЕКАБР

Азизкул Ашӯров (1964), 60-солагии содрӯ-зи журналист.

Гурий Иванов (1914-1991), 110-солагии содрӯзи ҳайкалташарҳ.

Шарафнисо Содиқова (1934), 90-солагии содрӯзи хунарданди театр.

### Аз идора

Шахсиятҳои таърихӣ, олимони варзида, ходимони давлатии ҷамъиятӣ мавлуд доранд!  
ПЕШОПЕШ МОРО ОҶОҶ КУНЕД!

Тел: 221-00-84

# Эълонҳои бештар дар



## ЭЪТИБОР НАДОРАД

► Шиносномаи техникӣ ба номи Сияхмардова Раҷабгул Хизридиновна, бо суроғаи ш. Душанбе, н. Сино, к. Навбахор №227, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Шартномаи хариду фурӯши квартира бо рестри №БД-3202, аз санаи 14.11.1997, ба номи Имомназаров Қурбонназар, бо суроғаи ш. Душанбе, н. Фирдавсӣ, к. Фирдавсӣ 95, ҳ. 180, ки дар Идораи нотариалии марказии давлатӣ (государственным нотариусом центральной государственной нотариальной конторой) ба расмият дароварда шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Дафтари ҳавлӣ ба номи Сангинова Мижгон Бахромова, бо суроғаи ш. Душанбе, н. Шоҳмансур, 1-ум гузаргоҳи кӯчаи Академик Раҷабовҳо, бинои 3, ҳ. 3, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Шиносномаи техникӣ, рақами қайд №60781, ба номи Хусенова Надежда Васильевна, бо суроғаи ш. Душанбе, н. Сино, к. Шерозӣ 64/1, ҳ. 96, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Манзилнома, №015853 аз 16.04.2007 ба номи Хусенова Надежда Васильевна, бо суроғаи ш. Душанбе, н. Сино, к. Шерозӣ 64/1, ҳ. 96, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Дипломи ДМБ №0206927, рақами қайд №481, ба номи Раҷабалиев Раҷабали Хусайнович, ки санаи 29.04.2022 аз ҷониби ДМТ дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Сертификати ҳуқуқи истифодаи замин дараҷаи №0161937, аз 31.08.2006 ба номи Сангинов Маҳмадулло Назаралиевич, бо суроғаи ш. Душанбе, н. Фирдавсӣ, маҳаллаи Обҷакорон, ки аз ҷониби Кумитаи идораи замини ноҳияи Рӯдакӣ дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Билети донишҷӯ, №445, ба номи Абдуллоев Абдулло, ки соли 2024 аз ҷониби Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Аттестат синфи 11 Т-АТУ №1034322, ба номи Давлатова Меҳрона Фурқатовна, соли таҳсил 2022, ки аз ҷониби МТМУ №56-и н. Сино дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Васиятнома таҳти феҳрасти 14Ф-1011, ки дар Идораи нотариалии давлатии н. Фирдавсӣ ш. Душанбе санаи 04.06.2018 аз номи Раҷабова Хусноро тасдиқ гардидааст, бинобар сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Шиносномаи техникӣ, рақами қайд №7413, ба номи Имомназаров Қурбонназар, бо суроғаи ш. Душанбе, ноҳияи Фирдавсӣ, к. Фирдавсӣ 95, ҳ. 180, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Шаҳодатномаи бақайдгирӣ ва иқтибоси соҳибкори инфиродӣ тибқи Шаҳодатнома ба номи Сокиев Азизбек Анорбоевич, РЯМ: 0730193769, РМА: 075812112, ки аз 17.09.2019 аз тарафи Нозироти андоз дар шаҳри Турсунзода дода шудааст, бинобар сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Ташкилоти ҷамъиятии "Маркази Дастгирии Ҷамоати Оби Меҳнат", ки дар Вазорати адлияи ҶТ аз 29.12.2007 таҳти рақами №558 "А" ба қайд гирифта шудааст, аз сабаби гум шудани ҳуҷҷатҳои аслиаш безътибор дониста шавад.

► Иқтибоси ҶДММ "ЕСП Тоҷикистон", РМА: 020058347, РЯМ: 0210032405, ки санаи 12.06.2024 дар Нозироти андозии ноҳияи И. Сомонӣ ба расмият дароварда шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Дафтари ҳавлӣ ба номи Муминова Муяссар, бо суроғаи ш. Душанбе, н. Сино, к. Туннис 1/7, ҳ. 70 аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Суратҳисоби ҶДММ "Приоритет" дар филиали №14 КВД БА ҶТ "АМОНАТБОНК" ш. Ваҳдат аз эътибор соқит дониста шавад.

► Шиносномаи шаҳрвандӣ, А00284116, ба номи Шодиев Абдузоҳид Абдуқадирович, ки санаи 18.08.2015 аз ШВҚД-1 н. Рӯдакӣ дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

## Зодруз муборак!

Муаллимаи мухтарам Ғиёсова Оишахон Ортиқовна! Шуморо бо зодрузи фирӯзатон муборакбод меғӯем!

*Муаллим устоди беҳтарин аст,  
Сафобахшанда дар рӯи замин аст.  
Дихад илму адаб ба насли наврас,  
Бузургии муаллим дар ҳамин аст.*

**Аз номи Қаландаров ва коллективи устодони Коллеҷи омӯзгорӣ ноҳияи Рӯдакӣ**



► Аттестати синфи 11 Т-ШТУ №0030447, ба номи Маҳрамов Шерзод Анваршоевич, ки соли 2005 аз ҷониби МТМУ №60-и ноҳияи Сино дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Шиносномаи шаҳрвандӣ, А01411903, ба номи Саидова Ойитилло Содировна, ки санаи 09.07.2018 аз ҷониби ШШМ ШВҚД-1 н. Сино дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Шаҳодатномаи маъҷубӣ ба номи Мирзоева Зульфия Усмановна, ки соли 2024 аз ВТЭК дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

► Шаҳодатномаи хизматӣ, №010626, ба номи Зиёев Қадриддин Нарзиалиевич, ки соли 2024 аз ҷониби СИЧҶВАҶТ дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор дониста шавад.

## БАРҶАМ МЕХҶҶРАД

► ҶДММ "Шаҳбону", №0269045, РЯМ: 0310023991, РМА: 030035957 барҳам меҳӯрад. Ҷамаи арзӯ шикоятҳо дар давоми 2 моҳ қабул карда мешаванд.

► ҶДММ "Агро Содирот", РЯМ: 0710012124, РМА: 070019158, аз 06.09.2023 дар шаҳри Турсунзода барҳам меҳӯрад. Арзӯ шикоятҳо дар давоми 2 моҳ қабул карда мешаванд.

► Ташкилоти ҷамъиятии "Маркази Дастгирии Ҷамоати Оби Меҳнат", РМА: 080004669, ки дар Вазорати адлияи ҶТ аз санаи 29.12.2007 таҳти рақами №558 "А" ба қайд гирифта шудааст, барҳам меҳӯрад.

► Кооперативи тижоратии «Шукур Э», РЯМ: 331001237 барҳам меҳӯрад.

► Кооперативи тижоратии «Эргаш Чумаев», РЯМ: 3310006856 барҳам меҳӯрад.

► ҶДММ "Маркази савдои Мукарам", РЯМ: 0710012417, РМА: 070019455, аз 01.02.2024 дар шаҳри Турсунзода барҳам меҳӯрад. Арзӯ шикоятҳо дар давоми 2 моҳ қабул карда мешаванд.

Доман барои хуруқпази					ломиса кардан.															
Тухмиест, ки аз он ниҳоли пахта мерӯяд	Тамғаи радио-техникаи Чопон	Асбоб, дастгоҳ.	Шаҳр дар вилояти Қизил-Ҷурда	Тамғаи мошини боркаш	Асбоби шунавони овози ба қарта сабтшуда	Рӯирост	Расми пайғамбару авлиқои насонӣ	Алафи кӯҳии баҳорӣ	Шоҳи ҷангал ба арабӣ											
	Давом додан	Яке аз пойтахтҳои қитъаи Африқо			Коста ..	Воҳиди пули Лаос														
			Ороффта, зеб-додашуда	Парешон																
	Муассисаи таърихӣ дар Харбӣ	Вилояти таърихӣ дар Олмон	бечон		Пойтахташ Техрон															Пайвандаки шартӣ
Гуноғуранг, ранг-ранг	Пойтахти давлат дар Осие	Пешмузд	Ватани Одисей	"Дар таги коста ..."																
	Швартс-негер дар хурдӣ			Маҷрӯҳ будан																
		«Хонум» дар қарта	Пойтахташ Эквадор																	
	Асбоби музикаии клавишдор	Шаҳр дар Фаронса	Хатти гирд, ки бо паргори мекашанд																	
			Дункан, актриса, завҷаи Сергей Евнин	Ҳосили ғалладона, лубӣ	Бародари Шиам															
	Ҷабсхона дар Куба	Занҷабил																		



# БА РАЁСАТИ МОЛИЯИ ВАХШ ТАВАЧҶУҶ ЗИЁДАСТ

## ДУ БАХТОВАРИ МИЛЛАТ

(Аввалаш дар саҳ. 6)



**Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар яке аз баромадҳои худ таъкид намудаанд, ки ҷиҳати татбиқи босамари низоми молиявӣ, мақсаднок истифода бурдани маблағҳои бучетӣ, роҳандозии дақиқу дурусти ҳисоботи молиявӣ, омӯзиши густурдаи технологияи муосири низоми молиявӣ, сарфакорона равона сохтани маблағҳои бучети давлатӣ ба хотири рушди соҳаҳои иқтисоди миллии мамлакат мебошад.**

Воқеан, бахши молия соҳаи муҳими иқтисодӣ миllиро, ки ба фаъолияти институтҳои молиявӣ алоқаманданд, дар бар мегирад ва дар даврони соҳибистиклолӣ як силсила қонунҳо қабул гардиданд, ки барои рушди соҳаи молия дар кишвар заминаи ҳуқуқӣ гузоштанд.

Бино ба гуфтаи сардори Раёсати Вазорати молия дар ноҳияи Вахш Абдуқаҳор Улфатов, бахри амалӣ намудани сиёсати хирадмандона ва оқилонаи Пешвои муаззами миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, МИХД-и вилояти Хатлон ва ноҳияи Вахш, Сарраёсати Вазорати молия дар вилояти Хатлон ва ҷиҳати иҷрои дастури супоришҳои дар Паёми

Пешвои миллат ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилию хориҷии ҷумҳурӣ” қорҳои зиёде ба сомон расонида шудаанд.

Тавре мавсуф иброз дошт, қисми даромади бучети маҳаллӣ дар даҳ моҳи соли 2024 ба маблағи 52373733 сомонӣ ва нақша дар маҷмӯъ 147057342 сомонӣ ба нақша гирифта шудааст.

Дар ин давра андозҳои бучети ноҳия ба маблағи 51606168 сомонӣ, яъне 99 % ё ин ки 767565 сомонӣ кам ворид гаштааст.

Аз ҳисоби бучети ҷумҳуриявӣ маблағҳои мақсаднок ба маблағи 70536400 сомонӣ ва аз ҳисоби бучети вилояти Хатлон ба маблағи 1000000 сомонӣ мебошад, ки аз ҳисоби бучети

ҷумҳуриявӣ ва аз ҳисоби бучети вилоят ҳамагӣ ба маблағи 71536400 сомонӣ пардохт карда шуда, маблағҳои равонакардашуда барои фонди музди меҳнат мақсаднок пардохт карда шудааст.

Дар даҳ моҳи соли 2024 иҷроиши бучет ба андозаи 99 % фисадро ташкил медиҳад, ки дар даҳ моҳи соли 2023 нақшаи андозҳои бучети маҳаллии ноҳия ба андозаи 44610020 сомонӣ пешбинӣ шуда буд ва иҷроиши он ба маблағи 44658179 сомониро ташкил дода, 100%-и нақша мебошад.

Аз ин маълум мегардад, ки дар даҳ моҳи соли 2024 нисбати соли 2023 ба маблағи 6947989 сомонӣ зиёд буда, 15,5 %-ро ташкил медиҳад.

Дар даҳ моҳи соли 2024 иҷроиши даромадҳои бучети маҳаллии ноҳия бо пуррагӣ иҷро нагардидааст.

Тибқи нақшаи пешбинишудаи намудҳои андозҳо, аз шаш намуди сарчашмаҳои андозҳо чор намуди андозҳо иҷро нагардидааст, аз ҷумла: Андоз аз арзиши иловашуда ба маблағи 153963 сомонӣ, Боҷи давлатӣ ба маблағи 41134 сомонӣ, Пардохтҳои хатмии маҳаллӣ ба маблағи 25596 сомонӣ ва Андозҳои низоми содакардашуда 2392881 сомонӣ иҷро нагардида, ду намуди дигари андозҳо иҷро

гардидааст, ки Андоз аз даромад 105 % ва Андоз аз амволи ғайриманқул 105 %-ро ташкил медиҳад.

Бино ба маълумоти А. Улфатов, қисми хароҷоти бучети ноҳия дар даҳ моҳи соли 2024 мувофиқи нақша бо баҳисобгирии тағйироти даровардашуда ба андозаи 149157977 сомонӣ пешбинӣ шуда, дар асл бошад, 136209499 сомонӣ истифода бурда шудааст, ки ин 91,4 %-и нақшаро ташкил медиҳад.

- Кормандони Раёсати Вазорати молия дар ноҳияи Вахш ба ин бахш таваҷҷуҳи зиёд дода, ҳамаи талашҳои худро бахри дар амал татбиқ намудани дастури супоришҳои Рохбари давлат, роҳбарияти Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарраёсати Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар вилоят, Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва ноҳия вобаста ба татбиқи пешбурди фаъолияти молиявӣ дар самти бучети андоз, самаранок истифода намудани маблағҳои бучетӣ, назорати ҳисоби дуруст, пурра ва саривақт ба бучети давлатӣ ва фондҳои давлатӣ ворид кардани андозҳо, бочҳо ва дигар пардохтҳои хатмии давлатӣ равона карданд, - мегӯяд ӯ.

Машраби АЛОВИДДИН

Нихоят масъалаи аз ҳама муҳимтар чун шудани Тоҷикистон аз Ўзбекистон аст ва дар ин амр ҳам хидмати Ш. Шохтемур ва А. Ҳочибоев, давуғечи онон хеле зиёданд. Дар ин замина, аввал маводу мадрок ва далелу бурҳон барои ҳалли масъала вобаста бар манфиати таърихӣ тоҷикон фароҳам оварда шуд. А. Ҳочибоев бо маводу мадрок ва аснод ба Маскав рафта, ба суҳбати И. Сталин комгор шуд ва бино ба кавли М. Шакурӣ имкон ба даст овард, ки «Сталинро розӣ кунад, то Тоҷикистон аз Ўзбекистон чун шуда, ба хайати Иттиҳоди Ҷамоҳири Шуравии Сотсиалистӣ, ба унвони як ҷумҳурии иттифокӣ дохил бишавад». Ба гуфтаи М. Шакурӣ «ин ривоят то ҳол бо ҳуҷҷате тасдиқ нашуда буд, вале соли 2010 маълум шуд, ки асоси таърихӣ дорад».

Натиҷаи мулоқотро А. Ҳочибоев дар телеграмма ба Ш. Шохтемур аз 27-уми июли соли 1929 хабар дода, ки санади муҳим ва баёнги радионазири талошу ҷадали хамешагии ин мақомдорон дар ҳалли қазияи тоҷикон, давуғечи чандбора ба Маскав, гуфтугӯи пайваста бо аҳли Кремл, ниҳоят, мулоқоти бевосита бо Иосиф Сталин дар масъалаи таъсиси ҷумҳурии ҷудогонаи тоҷикон аст, ки дар забони асл ба аҳли хонанда мегузорем:

«Здравствуй, дорогой Шохтемур! Я хотел бы все тебе сообщить телеграфно, но это не вышло, ибо не все же можно передавать по телефону.

Сообщаю: 1) Поузбекским вопросам здесь вермишель. Начала нет, конца тоже нет, т.к. полностью решение ЦИКа нам еще не известно... Был у товарища Рыкова, Ворошилова и вчера у тов. Сталина.

Тов. Сталин дал ряд директив о которых скажу: Тов. Сталин и все другие поддерживают вхождение в Союз непосредственно Таджикистана» (бойгонии Институти таърихӣ хизби КМ ҲКТ, р. 1, п. 1222, в. 73, п. 469, в. 43-45, п. 1299, в. 27.)

Ин санад боиси рӯйсурхии тоҷикон, исботи роҳи равон ва қомати ростии тоҷикон, бунёди давлати нави Тоҷикистон дар асоси модели шуравӣ - ҷумҳурии ҳафтуми Шуҳроҳост!...

Субҳони АЪЗАМЗОД,  
дотсенти Донишгоҳи  
давлатии Хуҷанд ба номи  
академик Б. Ғафуров



**ҚАРЗ**

Зан ба марди дӯстдоштааш мегӯяд:  
- Мо кай оиладор мешавем?  
Мард дар ҷавоб:  
- Фотимаҷон, ман алҳол имкони бо шумо издивоч карданро надорам, вале кам-кам қарзи зановариро адо карда метавонам.

**ШОҲИД**

Дар толори суд аз судшаванда мепурсанд:  
- Мутмаинем хеле хуб медонед, ки барои додани шаходати бардурӯғ шуморо чӣ интизор аст?  
Судшаванда дар ҷавоб:  
- Бале, ба ман BMW ваъда додаанд.

**КАМБУДӢ**

Зердаст аз раиси худ мепурсад:  
- Раис, шумо ягон бор ба занатон рӯирост хамаи камбудхояшро гуфтаед?  
Раис дар ҷавоб:  
- Бале. Мехохӣ захми сарамро нишон диҳам?

**ЧАШН**

Зане ба назди духтур рафта, мегӯяд:  
- Доктор, баъди аз шавҳарам чудо шудан ман саҳт фарбех шудам. Ба ман ягон твасия медедед.  
Духтур дар ҷавоб:  
- Чашн гирифтандро бас кунед дия!

**НАПОЛЕОН**

Равоншинос ба бемор баъд аз табobati тӯлонӣ мегӯяд:  
- Шуморо табрик мекунам, алақай ҳолатон рӯ ба беҳбудӣ оварда истодааст.  
Бемор мегӯяд:  
- Шумо беҳбудӣ гуфта, чиро дар назар доред, духтур? Ба маълумоти шумо мерасонам, ки шаш моҳ қабл ман Наполеон будам, акнун ҳеч касам!

**КРЕДИТ**

Намояндаи бонк ба марде занг зада, мепурсад:  
- Салом. Шумо ҷои қор меҷӯед?  
Мард мегӯяд:  
- Бале, меҷӯям.  
Корманди бонк мегӯяд:  
- Бехтарин! Хамин ки ҷои қор ёфтед, ба мо занг занед. Мо ба шумо бо имкониятҳои мусоид кредит пешниҳод мекунем!

**ХИЗМАТРАСОНӢ**

Марде дар фурудгоҳ ба маъмурият мегӯяд:  
- Шумо метавонед як чомадони маро ба Русия ва дигарашро ба Туркия равон кунед?  
Корманди фурудгоҳ мегӯяд:  
- Не, мо чунин тарзи хизматрасонӣ надорем.  
Мард мегӯяд:  
- Хеле хуб, зеро дафъаи гузашта шумо чомадонҳои маро хамин гуна равон карда будед.

Таҳияи  
Н.РАҚБОВА

**ЛАТИФА**

Роҳбар латифа мегуфт ва ҳама аз тахти дил механдиданд. Ба ҷуз як нафар, ки чим нишаста буд. Аз ӯ пурсиданд:  
- Чаро ту намехандӣ?  
Мард гуфт:  
- Ман дар ин ҷо қор намекунам.

**ҲАМСОЯ**

Садои занги дар баланд шуд. Мард дарро кушода дид, ки як зани нӯҳоят зебо пушти дар истодааст.  
- Салом, ман ҳамсоия нави шумо, ба муносибати хонаи нав хариданам як ташкилӣ карданиям. Шумо бекор нестед?  
Мард хурсанд шуда, гуфт:  
- 24 соат холиям.  
Зан:  
- Ин тавр бошад, хамин сагчаи маро чанд соат нигоҳубин кунед.

**ХУНУК ХӢРДАМ**

Афандӣ дар сармои қаҳраун, ки аз хунуқӣ дир-дир меларзид, ба хонаи худ медарояд. Завчааш аз танбалӣ намехост, ки наздаш дастурхон пахн

кунад. Аз ин рӯ аз шавҳараш пурсид:  
- Мардак, хӯрок хӯрдӣ, ё гуруснаӣ?  
Афандӣ гуфт:  
- Занак, ташвиш нақаш. Ман дар берун шикамсерӣ хунуқ хӯрдсам.

**НАТИҶАИ ХОНДАН**

Натиҷаи хондан дар мактабу донишгоҳ:  
Бо баҳои ду мехондаҳо соҳиби ду чиз мешаванд: нақлиёти сабукрав ва хона.  
Сехонакҳо соҳиби се чиз: нақлиёт, хона, қорхонаи шахсӣ.  
Аълоҳонҳо соҳиби 5 чиз мешаванд; сари бемӯӣ, айнак, маоши аз ҳама паст, фишори хун, дарди дил.

**ШАВҲАРАТ ЗИНДА АСТ?**

Ду ҳамсоязан бо ҳам суҳбат мекарданд. Яке аз шавҳараш шикоят карда, хулоса мекунад, ки рӯзаш сиёҳ аст. Дигаре баръакс, шавҳарашро таъриф мекунад.  
Зане, ки аз шавҳараш ба дод омадааст, мепурсад:  
- Шавҳарат дашном намекунад?

- Не!  
- Рашк намекунад?  
- Не!  
- Намезанад?  
- Не!  
- Наменӯшад?  
- Не!  
Зан ба хайрат омада, мегӯяд:  
- Э ҳамсоя, ташвиш кардӣ, шавҳаратро ин тарафу он тараф чунбон, боз намурда бошад...

**ҶАНГ БО ШЕР**

Зан:  
- Мардакҷон, маро дӯст медорӣ?  
Мард:  
- Як дунё!  
Зан:  
- Исибот кун!  
Мард:  
- Чӣ гуна?  
Зан:  
- Ба боғи хайвонот раву бо шер бичанг!  
Мард:  
- Э занакҷон, ягон қори осонтар бигӯ.  
Зан:  
- Пас коди телефонатро ба ман гӯй!  
Мард:  
- Қанӣ ҳамон шер, рафта тити питаша барорам?

**Сканворд**